

و استقلال شما میخواهد فروپ کند . اگر دولت ایران خدای نخواستہ منقرض شود آن وقت نه مشروطه خواه میماند نه مستبد ، نه فرقه اعتدال میماند نه انقلاب . چاره مؤثری از برای خلاصی و نجات مملکت بکنید که تضییقات روس و تمدنیات مأمورین او بشرف و ناموس و حقوق بشری شما از حد تجاوز کرده دیگر جای صبر و تحمل مانده چنانچه بر شده از وطن و ناموس خودتان مدافعه کنید ، هرچه یادا باد یا مرگ یا نجات ، امروز بر هر فردی از افراد شما جهاد دفاعی واجب است ، تمام قوه و استعداد خود را جمع کرده متفقاً مهربای جنگ و دفاع بشوید و از حضرات آیات الله و اولیای دولت دستور العمل بگیریید ، هرچه بشما امر کردند اوامر مطاعه ایشان را بموقع اجرا بگذارید و در حفظ وطن مقدس خود ثابت مرده بکوشید تا حاتم زنان نبوشید

◀ نقل از روزنامه شریفه استقلال ایران ▶
(الباس)

وکلاء مجلس مقدس ما بخوانند . ملت و نجیب فلک زده بی نوای عاجز شمارا از برای چه انتخاب کرده اند ؟ برای اینکه درد آنها را دوا کنید ، زحمت آنها را کم کنید ، راحت آنها را فراهم بیاورید ، رفع لطافات خارجه را بسبب به مملکت کنید ، استقلال آنها را حافظ باشید ، خرابیهای آنها را آباد کنید ، شکسته های آنها را مرمت کنید ، حقوق آنها را محفوظ بدارید ، قانون از برای آنها بنویسید ، اجراء آنها را از وزرا بخواهید داد خواهی مظلوم کنید ، رفع ظلم ظالم بنمایید ، قشون اجنی را از مملکت خارج کنید ، اسباب آسایش ملت را فراهم آورید ، کدام درد را دوا نمودید ، کدام زحمت را کم کردید ، کدام اسباب راحت را فراهم آوردید ، کدام خرابیها را آباد کردید ، کدام حقوق ضحفا را محفوظ داشتید ، کدام قانون را نوشتید ، کدام رفع ظلم را کردید ، چه وقت قشون اجنی را از مملکت خارج کردید ، کدام آسایش را در مملکت تهیه نمودید در کمال تنگی وقت و منتهای فشارا جانب و انزبکهای داخله و خارجه وقتیکه خواستید شروع بمملکت کنید یا از روده بوز و کپوش و بمک سخین

واندید ، یا از اقیاناز طلا شوئی و صابون بزئی وقت ملت را باطل نمودید ، یا قبل از ورود بودجه بمجلس از برای زید و عمر و حقوقی تصویب گردید ، یا چند روز وقت خود را صرف استثناء خودتانی از سایر حقوق بر ما نمودید ، یا بسبب استمضا یا وفات فلان وکیل بدون ایساعت فاضلی یا علل دیگر چندین صندلی مجلس را اشغال نمودید ، وقتیکه خیلی هنر بخرج دادید فضای پارلمان را بر از حرارت کرده از یک نفر وزیر امور خارجه (علامه الساطنه) بتوسط ورقه سفید و آبی سلب اطمینان نمودید و فوراً ساکت شدید ، و بالاخره کدام صفحه تاریخی را مخدعات شایان خودتان روشن کردید .

بآنزده ماه است که از عمر پارلمان میگذرد و تقریباً این ملت مفلوک و نوح برینوا از دست رنج خود تا بحال ذوبست هزار توطأت صرف جلسات شما نموده اند ، کدام عوض را تقدیم ایشان کرده اید ، کدام خدمت را بملت نموده اید ، بس است تاسع ، بس است تکاهل ، بس است تنبل ، خواهشی که ملت از شما دارند این است که در این باقی مانده این دوره اقلایک قدم پیش آمده صرفه حال موکلین خودتان را منظور بدارید ، اقلایک کار را صاف نموده انجام دهید ، اقلایک کاری کنید که دوره های بعد بگویند که در دوره دوم انتخابات نمایندهکان ما فلان قانون را از برای ما نوشتند ، یا فلان محذور را از مملکت ما برداشتند ، دیگر بس است تطبل وقت ملت ،

شما میدانید ، ما هم میدانیم ، هرکس هم که فی الجمله تامل کند میداند که اغلب شما در هیچ مدرسه تحصیل علم سیاسی نکرده اید . از هیچ مدرسه دیلم نگرفته اید - فعلا این نزاعهای مسلکی را بگذارید - دوره های بعد انشاء الله (کوش شیطان کر) نوباوگان وطن ما تحصیل خواهند نمود و تصفیه مسالک سیاسی را در موقع خواهند کرد - خواهشمندیم امروز هم شما مثل دوره سابقه که هیچ نزاع مسلکی در بین نداشتند تا کمال علمی نشستند ، قانون اساسی نوشتند ، قانون وزارت داخله نوشتند - قانون انجمن ولایتی و ایالتی نوشتند . قانون مدنی نوشتند . بیولوترا برگردانند - فتنه سالارالدوله

اشخاصی که مجبورند در تمام مجالس و محافل از شا دفاع کنند دست آویزی از برای مدافعه داشته باشند و محض نموه و افتخار يك كاری کرده باشید ... محمد علی زهرايي

«مکتوب ایجابگر»

در روزنامه هفته واری انسا عشری دهلی مطبوعه ۲۱ ماه محرم الحرام سنه ۱۳۲۹ که در زبان اردو طبع و توزیع میشود طرح بنعلی نظر رسید، از ملاحظه و مطالعه آن دل اسرده و بیژمرده گردید ما ایرانیان که از ابتداء اسرده ایم ازین گونه کلمات اسرده تر میشویم بلی در عنوات سفر آگره شرحی از اهدام مرقد مبارک شهید ثالث و رحمة الله علیه و نوراثة مرقده یافت فرموده و زوگان قوم را متنبه و متوجه نموده گویا سجره و مرقد آن بزرگوار از عهد قدیم بوده و مهتم گردیده و نزدیک است که اثر قبر مبارک مفقود گردد در شهر شهر آگره که سواد اعظم و یکی از اعظم بلاد هند است و دارای بناهای قدیمه مشهوره مثل تاج محل و عمارات سکندره و عمادالدوله و مقبره شیخ سلیم چشتی است این مرقد مبارک محو و معدوم شود حیف مرار حیفه از قراریکه شنیده ایم قریب آنمادی شهر آگره در مقام ویران شده این مقبره مبارک میباشد و هیچ کس توجه باین مرقد شریف ننموده اگرچه مومنین و محبان ائمه طاهرين سلام الله عليهم اجمعين که در شاه گنج که یکی از محلات آگره است میباشد ولی توجهی خاص در این باب ننموده اند و اکثر آنها بی بضاعت اند نمیتوان الزام اختصاصی بر آنها نمود تعجب از آنها نیست که ما زوت و قدرت در قرب و جوار آگره متوقفند و تا بحال ما وجود استماع آن توجهی نه نموده اند و عمض عین فرموده و حال آنکه از بزرگی قدر و منزلت آن بزرگوار همگی واقف و مخبر اند که این شهید راه خدا در عهد سکومت جهانگیریه صدمه ها بدرجه شهادت رسیده و از تحریرات جناب آقا سید محمد رضی ناصری سلمه الله چنین ظاهر شده که در عالم رؤیا اکثر مردم حضرت خاس آل عبا علیه آلاف التحية والثناء را دیده اند که آنحضرت فرموده بزیارت من اگر نتوانید بیایید و منظور باشید چرا بزیارت من بشید ثالث فرمود

وا خاموش کردند ، جمع و خرج بودجه را معین کردند و هزار کار دیگر با آنکه در نام دو سال دوره انتخاب سید و بجای تومان بیشتر نگرفتند ، شا بنشینید ماهی صد تومان را بگیریید ، اقلا چهار ماده قانون از برای عدلیه بنویسید یا اسباب اخراج قشون احنی را از مملکت فراهم آورید .

بس است سلام دوستی ملت از شا خواهشمند است که شا بوظیفه خودتان عمل کنید لازم نیست شا حمایت اسلام بکنید ، راست است که اسلام عرب است لیکن حافظ اسلام دیگرانند ، آنقدر شا لازم نیست سذك اسلام بینه زید ، روح اسلام که اسلام وقتی از شا خوشنود میشود که شا بوظیفه خودتان عمل کنید ، محقیقت اسلام که اسلام وقتی از شا راضی میگردد که شا انجساد بکنید و يك چاره از برای درد بی در مان این مردم نایید ، بناموس اسلام که اسلام وقتی از شا خورسند خواهد بود که شا اسلام را سیر اغراض خود قرار دهید و يك اقدام خیر خواهانه از برای ملت اسلام کنید

راستی خوب است که شا يك نظر بتواریخ اعمال گذشته خود کنید و به پیید که ما این خدمت فوق الطاقه که در این بانزده ماه کرده اید آیا این ملت دیگر بمالیت شا اطمینان دارد که از روى شوق و شغف شما در دوره سوم انتخاب کند ، شما را بروح مسلک روح مذهب ، روح اسلام بروح تمدن قسم میدهم که اگر دلتان باحوال ملتتان بسوزد بحال خودتان بسوزد که اقلا در آینده نام شا به یکی معرفی شود نه به بدی

بس است خود خواهی ، بس است انتظار معاونت فلان و زارنخانه ، بس است انتظار وزارت ، کان نکنید که مردم از باطن اغلب شا اطلاع ندارند ، کانت نکنید که مردم از خیالات شا مستحضر نیستند ، کان نکنید که ملت را خواب غفلت ر بوده ، کان نکنید که ملت از اعمال کاریهای شا مطلع نیست ، بترسید وقتیرا که ملت هوشیار يك دفعه انچه را که تا کفتنی است بگوید ، و يك دفعه سلب اطمینان از شا بکند اقلا در این موقع که بودجه وزارتخانهها بمجلس رسیده در آن کامل و غوری بکنید و نصیحه نایید که

سببش الله عجب مرتبه است علم و قلمها که در آن نواح ابد چرا غنای ازین امر بوده و مردم را متوجه فرموده اند و حال آنکه ۲۰ میلیون شیهه در ممالک هندوستان موجود اند و در اینها مردمان با ثروت و قدرت میباشد ولی توجیهی در این باب ننموده اند اگر از هر سری درمی و از هر قدی دیناری جمع شود آلف والوف خواهد شد، ولی بزرگان ما را کجا این خیالات است ما فقیرانیم که همیشه باین خیالاتیم از آنها توجیهی و از ما توانا است بای قدر شهدارو بداستی و خدمات آنها را فراموش کردن عاقل است علم این تغافل از سببان و این سببان از کم توجیهی است افسوس هزار افسوس معلوم نیست این غنای تا کی و این نسبت ناچند خواهد بود بزرگ است نشان قدماء محو و آثار شهداء منقود شود .

ای بزرگان قوم و ملت و ای بازمانگان سلسله اراکین و ثروت تاکی و تاچند در خواب عملت ننموده اید و همیشه بحیالات آسودی خود آرمیده اید آیا در روز باز پرس مسئول محو اید بود، عیب منکی اریکه دولت و ثروت شد اید، گاهی فکر گذشتگان افاده اید، زمان از خدمت های دیرینه آسایادی بوده اید ؟ ارواح نیک آنها را از خود حوشنود داشته اید ذری کرده اید که مستحق دعاء جبری شده . رشید؟ آخر نه ارواح پاک آنها نگران بیور و محل دفن خود خواهند بود! قوم و ملت خود را فراموش خواهید کرد، نه والله، هیچ آن از شما غافل نیستند، این عملت از ما و شایسته نه از آنها، در زمان زندگانی خود خدمت خود را کردند و جاهای عزیز خود را نثار نمودند، حلاوت آخرت را بر مرارت دنیا ترجیح دادند و از فراموش شدهگان و مردهگان نیستند و نخواهند بود .

همچنین شهداء مذهب شما در همین اواخر استبداد و اوایل مشروطه در وطن شما ایران زمین خدمت هائیکه نمودند و جاهای عزیز خود را در کتب اخلاص گذاروند کم خدق کرده اند؟ نه والله، دیگر ازوی بر شما شده؟ یادی از آنها ننمودید، یادگاری از برای چنین قوم غیور قایم داشتید؟ بازماندهگان آنها را نامی نگرفتید؟ برشس جلال آوردید؟ تعزیری

سرورید، نه والله، هزار حیف که قدر ذیقدران را نداشتید و عظمت عظیم و وزیدید ای سیک باران ساحلها و ای آهائیکه ریر علم دولت معدلت دول های سا بره اید علی العموم، و ای آهائیکه در زیر علم دولت معدلت قوی شوکت انگلیسیه اید علی الخصوص، محال آهائیکه بریثاث حاند و از حرکات و ناملایات باد شمال بر ملال دره فکر اندر شوید تدبیر رهائی را بنمایید، تا نتوانید کنار حوئی نماند آرام و راحت خود را شبیعت ندانید، عیبت آلت کک، بفرکت و موم خود باشید، دایمی شکسته را بدست آرید خدمت های دیرینه را تقویم پاورینه نشارید، قدر ذیقدران را بداید، زحمت شان را رایگان بداید، و از روز باز پرس نرسبید که در آن روز دره ذره حساب خواهد شد و مال و خون لا یفیع خواهند بود، اگر پس نگردید از شما هم یادی خواهند کرد

(از مکافات عمل غافل مشو)

(گندم از گندم بروید حوزحو)

شما اگر بفکر گذشتگان باشید و قوم خود را فراموش کنید بازماندگان کی فکر شما خواهند بود، آنچه شما کنید اخلاف هم تابع خواهند بود والسلام علی من اتبع الهدی خادم قوم ل ۲۴۶

حجرات خارجیه

§ مسیو دانکایی وزیر بحری فرانس در محاسن ملی پاریس موازیه بحریه خود را با آلمان داده چنین اظهار داشت که در سال (۱۹۲۰) آلمان دارای ۲۰ فروند جهاز (درید مات) و دوازده جهاز جنگی زره پوش خواهد بود و فرانسه هم دارای ۲۰ فروند درید مات و ۱۸ جهازات جنگی زره پوش خواهد شد و جهازات زره پوش فرانسه فوقیت بر جهازات آلمان خواهد داشت

§ حراند فرانسه مباب موازیه مسیو دانکایی در قوای بحریه فرانس و آلمان تقیدات مهمه میبایند § روزنامه نو بوریمایی روس مینویسد که ازین و بعد مخبره با دولت چین بیفانده و دولت روس باید آخرین یاد داشت را بدولت مشارالها پیش نماید

§ در بین قشوق عثمانی مرض وبا شیوع

یاقه چنجاه در حدیده ۲۰ نفر مبتلا و ده نفر تلب شده اند

§ در چار خانه ماعون (کوفک چنگ سی) از ۱۹ دو کتر ۱۸ نفر مبتلا بطاعون شده ترك زندگانی گشته ازین رو چار خانه را آتش زدند

§ اهالی (مکسیکو) نسبت بدولت اتازونی اظهار نفرت نموده و ما دولت ژاپون دم از همراهی میزند ازین رو خوف آن میرود که (مکسیکو) بندر گاهی به ژاپون بدهد

§ وزیر جنگ امریکا تردید نموده و اظهار داشته است که قشوت بطرف مکسیکو فرستاده نخواهد شد

§ وزارت خارجه اتازونی بفریر مکسیکو اطمینان داده که جهاز جنگی که در ساحل مکسیکو انگر انداخته پس از حمل دغال حرکت خواهد نمود

§ مجدداً بین چین و روس عبار کدورت تللیظ شده - دولت روس همچو می پندارد که اجوبه دیوت چین غیر دوستانه و مخالف با مواد عهدنامه میبایند ازین رو دولت روس مجدداً بدولت چین نگاهتانه که این گونه اجوبه منای دوستی دیرینه دولتین است

§ سنیر روس در (پکن) امروز با (وای اوپو) تا دیرباز ملاقات و همچو تصور می شود که آخرین یاد داشت را پیش نموده است

§ روزنامهجات پترسبرگ با دلجه خشن در موضوع چین بحث نموده می نویسند که اگر دولت مشارالیا تمکین نکنند دوستی دولتین باقی نتواند ماند

§ علاوه بر اینکه فرانسه بر عده قشون خود در حاک (مراکو) افزوده مستعد شده است که تا آن اندازه بسطمان قرض دهد که بتواند (۵۰۰۰) قشون منضم تشکیل داده مقتدر بر سر کوبی قبائل اعراب گردد

§ بموجب خبر (فیض) پای تخت (مراکو) در (محاله) که تحت حکم افسران فرانسه بود ۱۰ ساعت کامل جنگ واقع و قبائل عرب را شکست سخت پیش آمده است

§ روزنامه (طمس) می نویسد شایسته چنان است که دولت چین مسائلی را که لازم به بحث نمیداند

تسلیم کند، و آن شرابلی را که نمیبخواهد منظور کند شروع به مخایرات رسمی نماید، عقیده طمس اینست که انکار دولت چین هم برای او وهم برای دولیکه در اقصای شرق تملق دارند خطرناک خواهد بود، دولت ژاپون از دماوی و اقدامات روس بی اطلاع نیست، برای تصدیق دعاوی روس اغراض خویش را تلاش می نماید، دولت ژاپون بخوبی آگاه است از مصائبیکه دولت چین را ازاین انکار یش تواند آمد

§ (سرفرانس بنک مسبندهن) به روزنامه طمس می نویسد که دولت چین از مناقشه با روس پیشتر مقصر است، بعد از جنگ روس و ژاپون دولت چین را خیالات عالی شده است، و همچو تصور می کند که بواسطه بی پروائی در معامله تبت و کالجی ممکن است تمدی از عهداجات نماید § بطریق آزمایش در نواح (سیدیر چنگس) قشون روس جمع آوری میشود و نیز در (جارجنت) سرحد چین قشون روس جمع آوری شده است

§ در (راس الآره) که بین عدت و پیریم است جهاز جنگی انگلیس در جلو گیری اسلحه قاجاق سامی بوده در زدو خورد يك نفر از سپاهیان بحری مجروح گردیده

§ وزارت جنگ روس منشوری اعلام نموده که خطرابی توپ خانجات را در کابینه مراکز مدلل داشته و این خرابی را منافی با بشرفیت اغراض ملکی می نویسد

§ بموجب خبر (پترسبرگ) دولت روس بتازکی مصمم تعمیر راهی شده که بست ملیوت لیرا مصارف او را تخمین نموده اند، مطابق این نقشه این راه آهن را بسور دریا تا راه آهن اروپا ملحق بیکدیگر خواهند نمود، و دریاچه (کویه و کوما) را بیکدیگر ملحق خواهند ساخت تا از بحر خزر نادرایی (آرتک) عبور توان نمود

§ کابینه جدید (ایتالیا) بواسطه اعتراضی که از فرقه احرار بدو وزراء شده بود استعفا نمود، § وزارت جنگ عثمانی دو حین پیش نمودت بودجه اظهار داشت این خبر غلط است که مصارف جنگی اضافه شده برای حفظ سلطنت ملی قشوت موجوده عثمانی بحین که استعفا شده

صلح فقط (۲۸۰۰۰۰) قشون تحت السلاح است . اگر مبعوثان ملت میخواهند که در موقع ضرورت قشون عثمانی قادر بر حفظ مقام خویش باشد حتی باید پیرهن خود را فروخته صرف ترقیبات قشونی نمایند . وزیر مشارالیه اظهار نمود که شمولیت و طایفه غیر مسلمان در دایره قشون نتایج نیکو بختیده است

§ دولت چین تا کنون جواب خط منته گذشته روس را نداده از این رو اجتماع قشون نیز در سرحد چین جاری است

§ (بوی ریمیا) از (مکدن) خبر یافته که در (فوشت) بین . امورین نظامی چین و ژاپون سخت زور و خورد شده يك جاپانی و يك پلیس چینی مقتول و بسیاری از چینیان مجروح گردیده اند

§ رسماً تاجگذاری اعلیحضرت جارج پنجم پادشاه انگلستان ۲۲ جون سنه ۱۹۱۱ در لندن اشاعه یافت § دو مجلس پارلمان فرانس رئیس الوزرا را از میانمای مخالف حزب مخالف ۲۰ دقیقه موقع اظهار رای و بیان داده اند

§ رئیس الوزرای انگلیس در خصوص مواجب مبعوثان پارلمان انگلستان اظهار داشت که امسال فقط این مسئله نهمیک خواهد شد و نیز اظهار نمود که در این سال ممکن نیست در مسئله مصارف انتخابات داخل شده موضوع بحث قرار دهد § رئیس جمهوری ما و رای دولت (اتازوی) در مسئله (مکسیکو) بحث و طاقت رایشان بر این تعلق گرفت که مسئله (مکسیکو) را همین حال حالیه واگذار نمایند

§ سفیر ژاپون را رئیس جمهوری (اتازوی) در تالار سفید طلب فرموده اظهار داشته اند که این خبر غلط است که در سرحد (مکسیکو) قشونی که جمع شده از حذف آنست که ژاپون در آنجا بنفته بردازی اشتغال جست ، اگرچه انکار در این امر هیچگونه ضرورت نبود ولی اظهارش در این موقع دوستانه است ، رئیس جمهوری اتازوی از سفیر ژاپون مخصوصاً خواهش نمودند که مراتب را به حضور امپراطور ژاپون عرضه دارد

§ بین کپساره راه آهن بغداد و دولت عثمانی تصفیه حساب مخصوص تا بغداد شده ، کپساره

مذکور از اضافه سدی چهار بر کمرکات که برای ضمانت کم بود عایدات معین شده بود دست بردار و فقط عایدات عمومی دولت بدون تعیین اکتفا نموده است و پس از امضای عهدنامه شروع دکار خواهد نمود

§ بموجب خبر اسلامبول بین عثمانی و کپانی راه آهن بغداد تصفیه یافته است که خطی از این راه آهن تا (اسکندرونه) امتداد داده در آنجا بندری هم تعمیر شود . و همچو تصور می شود که از بغداد تا خلیج فارس هم تصفیه تعمیر راه آهن بدین قسم شده است ، که کپساره مذکور دولت عثمانی را اختیار داده که دولت نانی را هم شمولیت در تعمیر این راه نماید داد مشروط بر اینکه سرمایه و حقوق دیگران در این شصت راه آهن پیش از سرمایه و حقوق آلمان قرار داده شود . آلمانیان چنین تصور می کنند که ما این شرط ناپسالی می تواند هر دولت را شرکت داده و معاهده نماید

§ وکیل (روتر) معلوم نموده است که دولت عثمانی را اراده ایست که شاخ راه آهن بغداد الی خلیج را بر المللی قرار دهد ، و در این خصوص نیز استمزاج از دولت انگلیس خواهد شد

§ بر عهد نامه تعمیر راه آهن از (حایف) الی بغداد امروز دستخط خواهد شد . دمه داری کم بود دخل این راه آهن را کمسیون قرض عمومی دولت خواهد داشت ، در این عهدنامه مقرر شده است که شاخ راه آهن تا (اسکندرونه) را کپساره مذکور بدون هیچگونه ضایعی تعمیر نماید . بموجب اطلاعاتیکه باخبر (دیلی تلگراف) رسیده کپساره مذکور تا مدت بیج سال راه آهن را به بغداد خواهد رسانید . کپساره مذکور بدین شرط صرف نظر از تعمیر راه آهن تا خلیج بوده که اگر دولت نانی این راه آهن را تعمیر نماید کپساره آلمانی مستحق تاوان خواهد بود . اخبار (دیلی کرایسل) قوت میدهد که دولت انگلیس در انحصوس باید با دولت آلمان معاهده نماید ولی عقیده اش این است که شاخ راه آهن بغداد الی خلیج باید تحت اختیار دولت انگلیس باشد ، بدین جهت که تجارت دولت انگلیس را در خلیج فوقیت است و نیز این راه منفذی بطرف هندوستان باز می نماید و نگرانی و بندر خاصه کله قند دولت انگلیس است

باید که برای راه آهن بغداد از این خیال صرف نظر نموده است که در (بارسا) بندرگاهی تعمیر نماید و نیز صرف نظر نمود. است از شاخ راه آهن الی خلیج مشروط بر اینکه کباب جدید عثمان این شاخ را تعمیر نماید. سرمایه کباب راه آهن بغداد در این کباب جدید عثمانی کمتر خواهد بود ولی از سایرین سرمایه او باید کمتر قبول شود. اگرچه تاکنون بر این شرط دستخط شده ولی امید می رود که عنقریب دستخط شود. دانایوت آلمان چنین تصویری کند که کباب مذکور صرف نظر از حتی بزرگ نموده است. در عوض این دست برداری کباب راه آهن بغداد از کباب جدید عثمانی تحصیل تاوان خواهد نمود. باجمالی را اراده ایست که کباب جدید کاملاً عثمانی باشد.

این کباب راه آهن بغداد و دوات عثمانی عهدنامه جدید دستخط و معلوم می شود که راه آهن بغداد در مدت پنج سال تمام خواهد شد. پس از دستخط شدن بر این عهدنامه راه محاربه دست عثمانی با انگلیس باز شده است.

نگارنده از اروپا مینویسد

در کادی که سابق در خصوص گنگو ها و تمهیدات شاه سابق و اعوان و انصارش نوشته در بیان ذکر کرده بودم که رو به ادبیه حرکت کرد، و این اطلاع اخیراً مستند بر اخباری است که از سفارت روس و محلهایی موشه دیگر اشاعه یافته بود. چون انتشارات محمد علی میرزا را بسطوت روس رسیده و گفته بودند که اگر دلیلی و سندی برای انتشارات و اظهارات بدست آید دوات ایران مستدری محمد علی را موقوف تواند ساخت و برای دوات روس حق حمایت و شفاعت هیچوجه نخواهد ماند. سفارت روس توسط مایب اول سفارت پیغام داده بود بمحمد علی که باید بر گردد بروسیه و اگر برگردد پول او داده نخواهد شد که در فرنگستان بماند و محمد علی هم اضطراراً رو به روسیه حرکت کرد از قرار معلوم در وینه خود را بتمارض زده (یا واقفاً ناخوش شده) متعذر از عودت بادیه شده به (مران) که محله خوبی است در اطریش رفته بنوان استعلاج توقف کرده حال چند هفته است که در آنجا متوقف است.

خبرنگار روزنامه سیکل کاغذی از طهران بروزنامه مزبور نوشته دو آن اظهار کرده که بنابر اخباری که در ایران تحصیل کرده (منصورالملک) نامی از طرف محمد علی بایران می رود و بارها بر میگردد و از دوستان خود در ایران بارها اطلاعات برای محمد علی تحصیل میباید و یقینات از طرف محمد علی به بعضی از روسای ایلات و صاحبان دیگر ایران میبرد. همچنین اظهار کرده که محمد علی در مس ما طل السلطان و سعدالدوله ملاقاتهایی عهده کرده. اخبارات منصورالملک را در امکان (کودتا) مطرح مذاکره و مشاوره با آنها داشته و سعدالدوله هم غالباً با محمد علی ملاقات میکنند. در (مران) هم دوباره ملاقات محمد علی رفته

و نیز خبرنگار نوشته که در طهران جمعی از مستبدین هستند که مشغول انتریک اند و حشمةالدوله و ناصرالسلطنه هم خود را با آن اشخاص هم دست کرده اند و صندوق پولی پیش ناصرالسلطنه است تا طاعت که در راه رفع احتیاجات مستبدین و پیش رفت کار آنها صرف نماید و صدقانی هم همکاری با آنها دارد.

و نیز نوشته که بنابر اخباری که رسیده محمد علی در پس ادعا کرده است که در استراباد شخصی هست که با سوار زیاد حاضر است که بمجرد ورود او بایران در استراباد ملحق شود. و عقیده عامه در طهران بر این است که این شخص امان الله میرزاست! از ضرایب این است که همین امان الله میرزا را وزیر داخله میخواست حاکم استراباد نماید و نوشته است بد بختانه دوات ایران هیچ اقدامی در دست آوردن سر رشته این اخبارات ننموده. از کابینه فعال هم غیر از این نباید منتظر بود (هنوز ایضاً (من برکة البرامکه) فعالیت کابینه انقلابی قطع بر همین بود که آزاد کننده ایران (و مستخلص سازنده ایرانیان از دلت اسیری مستبدین و محفوظ دارنده عصمت و مال و جان ایرانیان از شهوت و غضب ایرانیان (دیوان انسان صورت) حضرت ستار خان را از پا در آوردد و چنین حال ایرانیان را با داغ حق ناشناس تا بد مقتضی و تاریخ هفوزه منروطی ایرانیان را با لکه بسیار مگرونی آلوده ماند.

احساسات يك از طبقات دایه ایرانیان

(درباره روس)

(نگارنده موقتی از طهران می نویسد)

شاهزاده عین الدوله وزیر داخله نسبت بایالات و ولایات خیلی خوب است ، اما نسبت بطهران مناسب نیست ، زیرا اجتماع به هوای او جری شده و خیلی پیش آمده . در ایران دوستی شاهزاده عین الدوله تردید ندارم ، ولی کله اش با آن ترتیبات ساخته آشنا است ، این هم جای شبهه نیست ادهسان مالیه چه از مرکز چه از ولایات بطوری متنفر از روس و انگلیس شده اند که ما فو قش منصور نیست . اگر امروز یک نفر علمدار بشود برای جنگ روس و انگلیس به عقیده بنده ربع ایران ها برای کشته شدن زیر آن بیرق رفته و کشته میشود . از آن جمله حکایت غریبی درین چند روزه اتفاق افتاده که از حیت نقطه نظر سیاسی حالب اهمیت و مرا مجبور باین مصادعت نمود

درین چند روزه اخبار تاج گذاری امپراطور روس بود . سزای دول مقیم طهران و بعضی از رجال ایران مدعو بودند در سفارت روس ، جوار سنار تخته های هست ، تون تاب حمام بخلاف معمول جهیم حمام را بر از آشغال و زرتی هم دوست نمود ، حکه فضای سنارت تا عصر همانروز از دود و بوی تمفن آن آشغالها قابل تنفس نبود . در صورتیکه معمول این بود که جهیم حمام را دو ساعت بصبح مانده آتش نموده و تا بین الطلوعین قارغ شود ، از طرف سفارت غلامها بی تون تاب میروند . از طرف رجال ایران هم نوکرها - حتی پلیس - تون تاب پیدا نمی شود ، نزدیک عصر تون تاب را در جانی پس از این همه جستجو پلیس پیدا میکند ، و بنای آنرا با او میگذارد ، تون تاب قسم میدهد که بامن کار نداشته باش زیرا اینها جهیم در اسارت ما دارند ، لذا پیش از اسارت خودم هر قدر که زورم میرسد و می توانم باید باینها اذیت بکنم ، ملت من اگر حق داشته باشند هر یکی با اندازه من غیرت بکنند روس و انگلیس دندان طمع از ما میکنند . عجائباتاً همانروز تاج گذاری امپراطور روس در سنارت برای همه مدعوین خیلی سخت میگردد ، حتی از آن ساعت معمولی هم زود تر متفرق میشوند ، این است نمونه

نمونه احساسات ایرانیان در حق روس و انگلیس

امروز هرکس يك نفر روس یا انگلیس سلام بدهد نوی کوچه هموم بنظر حقارت و بلکه دشمنی باو نگاه میکنند بعکس همه روزه محبت برادران عثمانی در قلوب زیادتو میشود . مخصوصاً آلمانی ها را امروز اهالی طهران ما کمال میل و محبت پذیران و بنظر يك حای با آنها نگاه میکنند ، عقیده بنده این است حکه اگر روس و انگلیس تغییر مسلك ندهند ایرانیان پس از مدت کمی یعنی پس از یاس جنبشی میکنند که طالبان را بجهت آورد ، بدض و عداوت اهالی از مجاوزات روس و انگلیس هر ساعت در تزیاد است ، از روسها که مبنی بلذیلمشان بزور گفتن و توسری زدن یا خوردن است تعجب نیست . تعجب از انگلیس ها است که با این نفرت عامه چه طور این بلذیک بوسیده را تعقیب میکنند

بنده بخلاف عامه یادداشت انگلیس ها را که حالا خودشان هم متنبه شده اند برای ایران از صد مدرسه مفیدتر میدام ، زیرا ایرانیها يك امیدیه هاش و عدالت انگلیسها داشتند و این مسئله را باونی انگلیس برستان رواج میدادند ، این امید حالا بکلی از میان رفته و اهالی از شنیدن اسم روس و انگلیس به هیچسان میآیند ، مثلاً و حتی گریهای قشون روس بری شده اسباب امیدواری است زیرا روس پرست ها روس را در انظار به تمدن و عدالت معرفی می نمودند ، حالا اهالی فهمیده اند روس یعنی چه . از این ورود قشون روس بایران جز ضرر روس و فایده ایران شده هیچ تصور میکنم ، برای احدی شبهه باقی نمانده که ما وجود حکومت ملی و استقلال ایران قشون روس و روسها در ایران با ایرانیان صاحب خانه چه رفتار میکنند ، پس اگر خدای نکرده ایرانیها بناعی جز روس داشته باشند چه خواهد شد ، حالا ماورین روس هم مجاهدت براسی تجلیب قلوب میکنند ، ولی اساساً روسها حرکات دیپلماتی و اجتن زور گفتن و السها را اذیت کردن چیز دیگر نمیدانند ، و اگر کارها باین منوال بگذرد عمأ قریب دستجات کوچک کوچک برای مدافعه از روس تشکیل خواهد شد و روسها را خواهند زد

نقل از روزنامه شریفه نوبهار منطبعة مشهد

(ترك امتعه روس یا مبارزه غیر مستقیم)

طبیعت انسان یا حیوان چنان قوی میدهد که با متجاوزین بحقوق خویش مبارزه کند .

دولت روس با يك مسلك مخصوص خودش بر ما تجاوز میکند و ما را از همه طرف در فشار گرفته ترقی ما را محدود بلکه معدوم ساخته تجاوز کاری خود را برای ما الولو قرار میدهد !
مام محکم طبیعت با متجاوزین خودمان مبارزه خواهیم کرد !

حفظ نزاکت دوستی ما را یکمندی ساکت نگهداشت ولی امروز دیگر موقع سکوت در گذشت و باید مبارزه را شروع نمود .

این مبارزه ما با متعدیان حقوق ما طبیعی است یعنی کسی میتواند وقوع این مبارزت را انکار کند که اقرار کند و شناختن حقوق خویش ؟

اما کسی که حقوق ملیه خود را دست بطلب آر و خواهد خاست و غاصبین حق خودش را عبادت دعوت خواهد نمود !

مرد حساس نتواند دید که ناموسش را بیگانگان میبرند . اسان عبور نتواند دید که حقش با پهل اجنبیان میشود . قهرآ از ناموس و حق مطلق خود مدافعه خواهد کرد . ایرانیان بی حس نیستند با متجاوزین خودشان مبارزه میکنند .

مبارزه ما امروز غیر مستقیم و بی نهایت طغر مدافعه است . چیزی که استقبال ما را نامین میکند همانا اول مبارزه غیر مستقیم است با متجاوزین و آن پس اگر فاتح بشدیم فداکاری و از خود گذشتگی و مبارزت مستقیم خواهد بود .

اگر ما امروز نتوانستیم بطور غیر مستقیم صورت فتح را بر پرچم رایت خویش منقش داریم در داهم نمیتوانیم میان بمبارزت و فداکاری مستقیم بسته استقلال خود را بکرسی بنشانیم . پس ما امروز باید بختیارانه با يك عزمی ثابت و قدسی واسع دشمن خود را تهدید کرده و جدیت خدا پسندانه خود را با آن نشان دهیم . یعنی یکبارگی امتعه دولت روس را بحکم شرع و بقنای عقل و فرمان طبیعت بر خود حرام دانسته و هر چیزی که يك نسبت بر روس دارد بحس دانسته و هر کس جز این

کند او را از اشتراك در حقوق ملیه خویش مایع شویم .

امروز باید احکام حجج اسلام را قوت داده پشت دین محمدی را مبارزه دشمن کش قوی سازیم .

امروز باید بعموم اهالی کره بنهائیم که دولت روس بر ما ستم میکند و ما نیز با او مبارزت مینهائیم . امروز باید تنفر و احمقناز خود را نسبت بر روس و امتعه روس گوشزد طالبان کنیم .

ای ملت ایران مکرر گفته باز هم میگویم که روس دارد رکهای اسلام را قطع میکند ! روس دارد از مرعوبیت و بی حسی و خواب رفته کی ما استفاده و مارا خفته بگیر میآورد . دولت روس به آشتی محال است دست از ما بر دارد ما خود باید توقع آشتی او نداشته مبارزت با او را مرده گم بنسیم . مبارزه بی مبارزه !

هر کس مسلمان است و خود را پیرو دین قوم اسلام میدانند باید از روی تدبیر امتعه روس را ترك کند .

عالم و مان را بگذار ، عالم ناموس شخص را بگذار . عالم اجتماعی را ول کن ، همان وجهه اسلام و حفظ دین و شرع ما را امروز بران داشته است که حق الامکان جلو گیری از تعدیات این دولت جابر نهائیم . جلو گیری کدام است ؟ زمین زدن تجارت روس و ترك امتعه روسیه . ما بهائیم که بسط تجارت دولت روس منحصر است بی بازار ایران . زیرا دیگر همسایگان او یا آلمان است که خود اول تجارت خانه دنیاست . دیگر ژاپون است که بازار روس را دارد کساد میکند .

سوید است که تجارت گاه آلمان را بهتر از سایر تجارت گاهها رونق داده ، مجارستان و عثمانی است که امتعه آلمان را معمول کرده اند . افغانستان است که هر چه دارد از انگلیس است . همان ایران است و چین ولی چین کمان نمیرود چندان اشتباهی به تجارت روس داشته باشد محققا صادرات ان کم از وارداتش نخواهد بود . اما ایران هر چه دارد از روس است و روس هر چه بفروشد بایران است ! پس اگر ایران اندکی بایفشرد و دست از خریداری متاع روس برگیرد و بمصنوعات خود یا دیگران

خیر از روس بسر برد و این مبارزت خود را مردانه با انجام رساند، مسلم تمام عقلا است که ظفرمند عده و روی شامد استقلال را مظفرانه زیارت خواهد کرد!

پس برادران مسلمان ما باید غبطه اسلام را دریافته و بد ساین و مزخرفات بعضی بی مسلکان لا مذهب کوش نداده حرف روس برستاند و با پوج بنداشته با جدی تمام این کار را سکه امروز در پیش گرفته و بمحمدالله چندین درجه هم از پیش برده اند با انجام رسانیده و روح اسلام را از کردار مقدس خود خوشنود سازند.

برادران ما یک نکته را نیز باید در نظر گرفته باشند که جاره حفظ استقلال وطن و اعلای کلمه اسلامی را همین یک مبارزت ندانسته و خود را تا بد اینجا حاضر کنند که در موقع کار زرگواری و افتخار را از دم توپها و سر نیزه تفنگها حاصل سازند ...

کادرون

در سنه ماضیه مدرسه ناتهی موسوم بشرافت تاسیس شده بود سبب بیرون محل معینی که کفایت شهریه معلمین و غیره ناپد رشته آن کسسته شده و بهم خورده و معلمین آن متفرق شده هر یک به جلدی رفته، سه ماه قبل آقای مغیبت الدوله وعده فرمودند که تاسیس مدرسه جدید شود اخراجات لازمه آنرا از شهر به معلمین و غیره پس از مراجعت از پوشهر قبول کردند که برسانند، از آنزمان تا کنون احقر مدرسه موسوم بصداقت تاسیس نموده و تا حال چناری از احدی اعانه نگرفته و منتظر ورود آقای نظام السلطنه و آقای مغیبت الدوله هستم چنانچه بذل حیثی فرموده و محلی معین نمایند مستحکم خواهد شد و یاقی و الا تسلیل خواهد شد، عملاً متزلزل است بعد چگونگی را معروض میدارم

بمحمدالله تعالی از ورود حضرت ایالت فارس تا حال این حدود و سامان و شرق و شوارح منظم شده و هموم اهالی کمال امیدواری را دارند که انشاءالله از هرجه آسوده و مرفه الحال گردند الیوم ایالت وارد دوقریه کارج یک منزلی کازرون شده اسباب وحشت و اضطراب اشراک آن نواسی و متفرقی شده اند هم

حکومت کازرون فعلاً تفویض به معاون الملک شده و ناصر دیوان کلانتر بلد است، کمال مواظبت را در تنظیمات بلدی و نواحی دارند.

بالجمله هموم اهالی کارس که مانند مریض مختضر امیدوار هستند که بعد از آنها قتل نفوس و هب اموال از عنایات حضرت سبحان جل و علا و توجهات ائمه دین معین و مساعی جبهه ایالت فارس آقای نظام السلطنه مرفه الحال گردند.

[محمد حسن لسان الواعظین]

شیراز

دو فقره در این اوقات نزدیکی شیراز سرقت شده بود یک فقره سی قاطر تمام بصاحباش مسترد و یک فقره دیگر یکصد و بیجاه و چهار شتر بود آهم امروز خبر رسیده که یکصد و چهل و پنج شتر از عسکر خان مسترد شد بصاحباش، اشراک و رؤسای دزدان شهری خیلی اهتمام دارند فتنه و بلوای در شهر بیندازند لکن رعب تمام السلطنه مانع است، شبها گاه گاهی تفنگ اداخته میشود، خانها و دکاکین هم سرفت میروند، دیروز تلگرانی از طرف قوامیان اشاعت شده بود که ساء و جهرم وسیع را ایالت با آنها داده است لاکن کاتب عیدکم صحت داشته باشد، اگرچه هنوز خبر رسمی نرسیده لیکن همه معلوم میشود سواران بسیاری از طرف صولت الدوله بجهرم آمده، معلوم است اگر صحت داشته باشد بجهت نیبیه عسکر خان و رضا قلیخان عرب است مکرر عرض شد شیخ دکریا از هوا خواهان مشروطه می باشد، استعداد او هم امروز کم نیست، مکتوبی که از بندر عباس در جریده مقدمه راجع بشیخ دکریا نقل شده، بی اصل است شیخ نهایت قدرت را دارد، مکرر هم بطهران و اجمین ایالت فارس تلگرافا و مکتوباً اطاعت خود را از حکومت جدید و حاضر بودن از برای ارجاع خدمات لیکن بشرط عدم دخالت بی القوام از کلیه امور اظهار داشته است و این مسئله منحصر بشیخ دکریا نیست، امروزه قوای قوامیان اینها منحصر بچند نفر اشراک شهری است و الا بیرون مطلقاً ناصر و معین ندانند عسکر خان عرب هم مطیع آنها هست در صورتی که بگونه غلان قانله را سرقت کن با غلان قریه را

عده از مردم شهری بودند که سال های گذشته عقیده شان بر این بود که اگر امورات شهر بدست بی القوام باشد امنیت قائم میشود از ۲۷ شبان تاکنون آن یکی نایب الحکومه و دیگری رئیس قشون و هیجوت شیراز هم به انداره این هشت ماه اغتشاش نبوده، کاینکه در انجمن دو روز قبل متافه آقا شیخ یوسف وکیل بقوام الملك اظهار کرد که در حکومت شاه محله یهود بشارت رفت، کدام دزد را گرفتند کدام شریر را مجازات نمودید، در ریاست قشونی شاه بود که جلوی سرباز گسیخته و اندازه خار و خفیف شد که رعب سرباز دولت از انظار مردم افتاد، دو ریاست قشونی شاه بود که اشجار اطراف شهر را سرباز تماماً قطع کرد و - و - و

◀ نقل از روزنامه شریفه چهره ناما منطیعه مصر ▶
 تمامی اطرافیان و حامیان رحیم خان شریر را مخبر السلطنه حکم تبریز براق جین کرده و پس از خلع اسلحه از آنها برخی را محبوس و بعضی را رها نموده است (چهره ناما) آخرین محسن سیاست کافیه جناب محبر السلطنه که خلق مورد مرگ و کوه نمجید است.

والا حضرت ناصر الملک نایب السلطنه ایران نایکدنیا سیاست جهان عبرت اعضاء مجلس را بدین قرار تقسیم فرمودند ۷، (لیبرال) مالکان اساس جدید، ۲۲ (دیموکرات) مالکان ثروت باسویه و مخالف خیال متمولان و نه نفر مستقل.

بهرار اخبارات جراید فرنگ محمدعلی هر طرفی رو آورده مایوس شده و از طرفی از سوء سلوک روسها نهایت افسرده و پریشان خاطر شده است و ترک علاقه بانگلیه از خاک روسیه نموده و از خیال خود دولت روس را آگاهی داده است.

اینک دو نقطه را برای اقامت گاه خود در نظر گرفته است که در یک از ممالک آلمان که در (وست) باشد یا در (سراکو) بازیکر خانه عالیست و در تحت حمایت فرانسه ان شهر کوچک وانست منزل گیرند، محمدعلی مخلوع خیلی امیدوار بوده است که در بوتسدام و تلالی دوبادشاه آلمان و روس بجهت او هم گفتگویی بکنند نظر بونده های درونی که روسها با او میداده اند حالیه یکی

از روس و روس برستها مایوس و از تقلا بیفایده، کناره جسته بخيال اقامت گزیدنت، از طرف دولت ایران چند نفر معین شده اند که بروند در اصفهان و درباره بجاه افتادن قونسل روس در اصفهان تحقیقات صحیحه بنمایند.

در جزو نوشته جات مرحوم (صنیع الدوله مقتول) کاغذی بیرون آمده که متضمن بی مطالب مهمه راجع بالداران امریکا و استقرار ایران و کشیدن راه آهن ایران با امریکا بوده است و دولت ایران حایه برای اجرای مندرجات کاغذ با دولت امریکا در جواب و سؤالت.

شش فرسخی بوشهر

واقعات حیرت انگیز احمدی و جاه کوتاه توابع بنادر شش فرسخی بوشهر مدال و نابت میدارد که جمیع مناقشات و منازعات و قتل و غارت و القاء فساد و نا امنی و وقوع هرج و مرج حاصله که مستلزم اردو کشی و اشغال دولت جدید در نقاط عدیده شده همه مبتنی بر اغراض شخصی اولیاء امور سابق و بزرگان بر حرص منکی طماع قدیمی بود و خواهد بود و تا وقتی این کهنه پرستان بر سر کار و فرمانروایید همین اوضاع جاری رساری و هر روزه قوای حزنی دولت حقه با هزار خون جگر حاصل میشود برای تخریب اساس دولت و مملکت و برپادی و ائتلاف رعایا در راه مشتملیات نفسان مسدودی امیر تومانان و امیر نریمان نومی صرف میشود یا للمجب در انجمن مارک و موقع خطرناک بجای اجتماع و اتفاق در اصلاحات و دفع آشوب و رفع بهانه اجاب در حوالی بوشهر و انظار خارجه میدان دو حاکم سرحد دار این گونه نفاق ورزی و غرض وانی در تخریب یکدیگر و در واقع در اضمحلال دولت حاصل شود چه توفی میتوان از اتراک و الوار و غارتگران وحشی مانند رحیم خان و نایب حسین کاشانی داشت، از این اردو کشی و تهاجم و تدافع و قتل و کشتن میان دو حاکم منمای بلوک الطوائفی در النفاظ غرض و حسد ظاهر و مستفاد است در حالیکه جمیع عقلاء عالم مترصدند از این اردوی ایالت آوازه امنیت فارس و رفع بهانه اجاب بشنوند نمکن است بواسطه این افعال مخرشانه بتوسط جاری عالم حکم بطلان را

استماع نمایند عدم مسؤلیت و مجازات حکام کار را بجان رسانیده که با توب و توبیخا و اردوی دولتی و مخارجی که با هزار رسوائی بچنگ آمده اعمال خرض می نمایند و با چندین دلائل بدربن متصل لا ینقطع در حقانیت خود و تقصیر طرف مقابل بطهران مخاره و با هزار حیل و وسوسه امر را بر طهرانیان مشتبه می سازند، البته درمیان این همه اغراض حقیقت مخفی خواهد ماند و در آخر جنبه یکی زور دار و سکوت دیگری ظالم مظلومها بعد از اطلاق قورخانه و هلاک جمعی رعیت بدبخت و هتک ناموس و اغراض آنان و رسوائی دولت و حیره شدن سرکشان و تزوید نفوذ خارجه که در واقع طالب این قضایای ناگوار هستند این جنازه بتارک خواهد آجماییده سایر نمایندگان دولت مانند اجزاء اداره گمرک و کارگذاری و تلگرافخانه و غیره دوفرت شده هر یک طرفدار یکی از این دو حریف و تلگرافات و راپورت های آنها را تصدیق و تحریف می کنند، ولی وجداناً در این قضیه هر کس از امناء دولت و علماء و روزنامهچی و وقایع نگار که بخواهد تصدیق یکی و تکذیب دیگری نماید یا سرئتی است یا خان است یا غدار و بحقیقت تنصیر متوجه هردو و با تشبه این دوبازوی قوی ریشهای درخت استقلال مملکت مجروح و باره باره میشود - اصلاح بر اصل قضیه تنصیر هردو را تصدیق می باید

جاه کوتاه و احمدی که اکنون میدان جنگ مارشلان جنگی ایرانی است از توابع بوشهر است، سه گذشته رعایای آن دو قریه از شدت ظلم و تعدی شیخ حسین ضابط به تنگ آمده با معاضدت و امداد زابر خضر تنگستان او را از جاه کوتاه بیرون نمودند، دریا یکی حاکم بنسادر چون از عهد طرفنداری و معارفت و استیصال رعیت و دشمنان او بر نیامد طرفدار غالب گردید و صرفه خود را در همراهی با آنها دانست، چنانکه از مودت و عهدی که با او بسته بود پوشید و خیالات مقابل او را تقویت کرد، شیخ حسین ناچار توسط لچت زوج خود متوسل به زابر خضر شد و بالاخره بضابطی قریه احمدی و یک ده دیگر راضی شده جاه کوتاه را به برادران خود واگذار نمود.

چیزی از این مقدمه نگذشت که کوبه ایالت وارد

و مصمم اخراج زابر خضر از قریه اهرم و خاویز شد، شیخ حسین بملاحظه انتقام از دشمن خود و طمع همراهی ایالت در تصرف حکومت نشین خود قریه جاه کوتاه با جمیع قوا بجائاً از دل و جان در جنگ زابر خضر کوشید، تا آنکه زابر خضر از اهرم و خاویز فرار نمود، و آن املاک بنصرف کار گزاران جناب نظام السلطنه افتاد -

شیخ حسین باستظهار ایالت و نظر بامداد جناب صواله الدوله بواسطه اجاره نمودن راه احمدی بمباغ هرات تومان درصدد حمله بر جاه کوتاه برآمد، رعایای جاه کوتاه فوراً مطلع شده بدربابگی متوسل شدند، دربابی نیز از راه عناد دربرده با زابر خضر ساخت و از آن طرف چون جاه کوتاه جزو نادر و ابواب جمعی خود می دانست یک عراد توب با تفکجهیان انگلی بمحافظت جاه کوتاه و اخراج شیخ حسین از احمدی فرستاد، از طرف دیگر زابر خضر بر او حمله ور شد، عرصه بر شیخ حسین تنگ گردید، متوسل بمحضرت ایالت که فعلاً هم در کازرون متوسل شده، از طرف ایالت حاجی امیرالملك حاکم دشتق و دشتقان با چندین تفکجه و سواران توك و یک عراد توب و جماعت دیگر تنگستانی بمحایت شیخ حسین رسید، این دو اردو در مقابل یکدیگر سر قتل آراسته کردند و قریه جاه کوتاه شلیک توب و تفنگ نمودند، چهار زن و بچه مقتول و از طرف مهاجر یک سوار توك کشته اکنون یک هفته تمام است که در خونریزی اشغال دارند و نتیجه نامعلوم است، حجت دربابی بر این است که شیخ حسین در ابواب جمعی من خیال هجوم بر رعایای جاه کوتاه داشت او را دفع کردن لازم دانستم، دلیل ایالت بر این است که دربابی ما زابر خضر منضوب دولت سازش نموده که در اینجا ما آشوب برانجامد و املاک مرا ضایع کند و بعلاوه چون راه از طرف صواله الدوله با حاره شیخ حسین است من لابد و ناچار او را نباید خواهم نمود و در حقیقت هردو راست میگویند و خوش لبانی برای ستر اغراض خود بریده اند.

وزراء مسؤول و وکلای دارالشورا دل خوش دارند که حکام و کار گزاران و اردوی دولتی بیکار نمانند مشغول انتظامات و مشق تیر اندازی

هستند ، اردوی بسیار انگلیس در خلیج فارس
جوش دشمن ندارند کوههای جزیره خارک را
هدف گلوله توپ میکنند ، احمق سواحل دریا را
تعمین میکنند ، هر روزه بمباران واقع در خلیج
سیاحت می کنند ، جزیره بن موسی که منبع معادن
خاصه گل قرمز بن زحمت است تصاحب می کنند ،
شمال میروند جنوب می پیایند اسلحه میگیرند برای
اعراب دوری بهاء درست میکنند که در آنجا پسته
وتلگرافخانه بسازند ، راه تجارت شسته و وسیع کنند ،
امیرالبحرما در مقابل فرمانفرمای فارس عرض وجود
میکند ، توپ میفرستد که اترک و اردوی ایالتی ده
کوره چاه کوتاه را بشیخ حسین شریر تصرف ندهد .
فریاد از غریبی و بی یاری وطن ، بیداد از ظلم و
اغراض خائین دولت

(حبل المتین)

این آتش که در اطراف بوشهر افروخته شده
نه فقط برای خراب نمودن اعمال ایالت می باشد
بلکه دریایی از این تیر زدن دو نشانه در نظر
دارد ، اول آنکه حال که خود خراب شده نظام السلطنه
را هم خراب کند و هم آشوب و فتنه در آخر
سال نموده بقاء حکومت خود را در سال آینده
حاصل نماید ، چنانچه همین واقعات را در عباسی بعرضه
ظهور آورده و حسین کله کن را دوباره خلق کرده ،
اویاده دولت بقیه بدانند اگر سال آتی بنادر با
دریایی باشد نفوذ خارجه را در نادر خیلی بیش
باید دید ، ولی تعجب در این است که بچه ملاحظه جناب
نظام السلطنه خود را طرف دریایی و با وی اظهار
طرفیت و لجاج گذاشته اند ، اگر تصنیف این امر
بپهران رجوع می شد هم بحال دولت و خود ایالت
اصلح بود و هم در میان رعیت بیچاره تلف نمیگردید
تلگرافات

(۲۲ ع ۱ - ۲۴ مارچ)

§ بنا بخواش امپراطور روس و والده شات
(مسیواستولی بن) صدر اعظم روس استعفاي خود را
باز گرفت .

§ بین (فرانسه و اسپانیا) من باب (مراکو) کدورتی
پیش آمده ، اسپانیا شاک است که دولت فرانسه
سلطان را تأیید نموده و تقویت مالی داده تا بر
قبایل اعراب غلبه جوید ، و نیز از (تانجیر) الی

(فیض) دولت فرانسه مصمم کشیدن راه آهن گردیده
دخالت بر منطقه فوذ (اسپانیا) می نماید ، وزیر مختار
(اسپانیا) در پاریس اعتراضات چند بدوات فرانسه
در این موضوع پیش نموده است

§ بموجب خبری که از (شنگان) رسیده (امپانان
تبت) به دولت چین خبر داده اند که دولت انگلیس
در (کینگس) قشون خود را اضافه نموده و سعی
است بذریعه (دلانی لاما) انقلاب در تبت پندازد ،
از این رو اضافه قشون چین در تبت لازم است
§ رسماً اشاعت یافته که دولت روس جنرال فولسگری
خود را از بمبئی تبدیل به کلکته داده است

(۲۲ ع ۱ - ۲۵ مارچ)

§ دولت روس یاد داشتی بدولت چین پیش نموده
که مواد یاد داشت ماه فروری را کاملاً باید
قبول نماید ، اگر چه این یاد داشت تهدید آمیز
نیست ولی الفاظ آت قسمی است که امید میرود
دولت چین فوری جواب دهد

§ وزارت (مکسیکو) استعفا داده رئیس جمهوری هم
کارها را معطل گذارده است

§ امپراطور و امپراطریس آلمان از (ویا) بجانب
(کرفو) روانه گردیدند ، امپراطور (آستریا) تا
ایستگاه راه آهن مشایعت نموده و حین رخصت
صمیمانه بذل گیری کرده وداع نموده اند

§ رئیس جمهوری امریکا تلگراف مخصوص بحکومت
(کالینونیا) نموده از آت بعد مخالفت ژاپونیان
موقوف گردید

(۲۴ ع ۱ - ۲۶ مارچ)

§ سنیر ژاپون رئیس جمهوری امریکا از جانب
امپراطور (میکادو) پیغام رسانیده است که یقیناً
رئیس جمهوری شایعات کاذبه که در خصوص بذیق
ژاپون در (مکسیکو) شده تصدیق نخواهند نمود

§ بملاحظه عزل (ناظم پاشا) والی بغداد خلل
در امنیت وارد و دزدی حکسب عمومیت نموده
و حامیان (ناظم پاشا) ادارات روزنامجاتی را که
برخلاف وی می نگاشتند قارت نموده ، (ناظم پاشا)
تأیید شیوخ سلیمانیه و هماره و سکرکوک را که
(۱۵۰۰۰۰) تنگ باو پیش شده بود قبول نه
نمود ، در (سکر بلا و نصیریه) علامت خانه جنگی
نمایان است ، اعراب پادیه این بر مقام را محاصره

نموده اند. و خوف آن میرود که جہازات کبابی (تج) و اہم صدمہ برسد

§ در پادشاست اخیرہ دولت روس تا ۲۸ مارچ پدوات چین مہلت دادہ کہ اگر خواہشات روس ہما تسلیم نہ نماید دولت روس در جواب تجہاز چین مجبور ہ اقدامات لازمہ خواہد کردید

§ بعد از مشاورہ رجال چین بہ سفیر روس اطلاع دادہ اند کہ دولت چین دعاوی دولت روس را تسلیم می نماید. اہالی (پکن) از این رو متعجب اند کہ در مناقشہ چین و روس دولت ژاپون تا کنون بطریق اختیار نمودہ و حال آنکہ دولت ژاپون را در چین بر سایر دول اقتدار افزون است

§ (سیرو کاتکیچکوف) از ریاست مجلس دومای روس استعفا نمود

(۲۵ ع ۱ - ۲۷ مارچ)

§ در مجلس اعیان انگلستان (لارڈ استار ہوب) برش نمود کہ بموجب تصنیف (ہیک) دولت ژاپون در خصوص اجارات موروثہ کہ رعایای اسکلیسی و خرائس و آلمان در (کوریای) دارند چہ اقدام ویس از الحاق (کوریای) دولت ژاپون در حفظ منافع انگلیس در (کوریای) چہ اعمالی نمودہ است. § (لارڈ ہرسچل) منصلاً جواب داد کہ برای تصنیف اینگونہ مسائل بطریق غیر رسمی مراسلہ میشود و امید میرود کہ بطریق دلخواہ تصفیہ یابد. (سر ادوردگری) در حفظ منافع دولت تا حائیکہ ممکن است کوتاہی نکردہ و نخواہد کرد. دولت ژاپون وقتیکہ مصمم الحاق (کوریای) بود و حفظ حقوق دولت انگلیس ایقان دادہ است. سفیر انگلیس ہم در خصوص محبوسین و محاکمات رعایای انگلیس در (کوریای) بانصاف و عدالت افسران ژاپونی سیرد نمود. و در خصوص اجارہ اراضی و معادن دولت انگلیس را اطمینان دادہ شدہ است. و برای بدیل تصرفہ کرک (کوریای) امروزہ ما ژاپون گفتگو نمودن قبل از وقت است

(۲۶ ع ۱ - ۲۸ مارچ)

§ اعلیحضرت سلمان عمانی ہزار لیرا در دہتر اعانہ کہ برای تعمیر مسجد در لندن باز شدہ اعطا فرمودہ اند

§ وزیر خارجہ آلمان بہ جواب سؤالی در پارلمان اظهار داشت کہ آلمان را از جہوری (برتکیز) سکہدورق حادث ہ. و این مشکلات در مسئلہ اراضی غیر دولتی و اخراج زنان راجبات پیش آمدہ است. جوہ فیصلہ امر بمراسلات نشدہ غور می شود کہ چگونه اقدام در این امر باید نمود

§ رہا در (اسلامبول) اشاہہ یافتہ کہ بواسطہ انقلابات (البانیا) ۹ بتالی قشون مرستادہ می شود این اردو نحت امر (شفقت پاشا) کہ در سال گذشتہ نیز انقلابات (البانیا) را رفع نمودہ خواہد بود § در جن مشق یکی از (سپاہیان البانی) (کرنل (سچل جیننگ) را ہدف گلولہ ساخت چہ سکرانہ موصوف سپاہی مذکور را در تکامل از کار سرزنش نمودہ بود. و قاتل گرفتار شد و بہمین حال نیز در (سلائیٹ) یکی از افسران ترکی بقتل رسیدہ است (۲۷ ع ۱ - ۲۹ مارچ)

§ اعلیحضرت سلطان اظهار تأسف باعلی حضرت امپراطور آلمان من باب قتل کرنل (سچل جیننگ) کہ بدست سپاہی البانی کشتہ شدہ بود نمودہ اند § چہار فرقہ از اہالی (البانیا) ببارت نمودہ و در سرحد (جیل اسود) بر اسلحہ خانہ عثمانی حملہ وقورخانہ را نیز تصرف نمودہ اند. دیروز مقام (توسی) را ماعیدان البانی قبضہ سکرہ چہ قشون ساختوی عثمانی از آنجا برای صیانت قورخانہ (شیر جانید) رتہ بودہ. و خبر رسیدہ کہ در (اسکوتاری) نیز بلوا بالا گرفته است

§ دولت روس در جواب اقبسال دولت چین اظهار تشیی نمودہ امید ظام کرده است کہ در آیندہ دولت چین در پای بندی بمعامدات نگرانی نمودہ تا مزید اتحاد و دوستی دولتین گردد (۲۸ ع ۱ - ۳۰ مارچ)

§ قاتل کرنل (سچل جیننگ) بسزای اعدام محکوم و فوراً در اسلامبولش بقتل خواہند رسانید § در اسلامبول رسا اشاعت یافتہ است کہ بسیاری از اہالی جیل اسود بتأیید باعیان (البانی) بر اسلحہ خانہ عثمانی حملہ نمودہ و نیز باعیان اسلحہ وقورخانہ از جیل اسود حاصل کردہ اند. از این رو دولت عثمانی از حکومت جیل اسود خواہش نمودہ است اقدامی نماید کہ خللی در ارکان اتحاد و دوستی دولتین واقع نگردد

﴿ جبل المتین ﴾

این است نتیجه غیر مال‌اندیشی و زواری ناطقیت اندیش سابق و این است نمره خانه جنگی و بیچیدن در مباحث الفاظ، وکلا و زواری این دوره که از سرحدات و زواری مملکت بی اطلاع مانده تا اینکه همسایگانش با هم عدم قابلیت ابرام قشون در آنجا فرستند. اگر وزراء حکومت مستعدی بجانب کرمان و بلوچستان فرستاده بودند امروزه سواحل مکران قیام‌گاه قشون همسایه می‌گردید و کلبه خلیج فارس را به تهدید در می‌آوردید، گیرم ما وزرای قوای بحری نیستیم، ولی مسلماً اگر وزراء و وکلای ما بخانه جنگ مشغول نشده حالا که خودشان از اوضاع سیاست و زواری مملکت بی اطلاع اندکی بفریاد های دوسایه جرائد ملیه توجهی می‌نمودید. امروز همسایه بنادر مکران را قیام‌گاه قشون خود می‌ساختند. حالا از وزرای جدید تنها می‌نمایم که بدو در موضوع معاهده خودشان با دولت انگلیس عور عوده و ماحلاً برای حرکت دادن قشون همسایه از سواحل مکران تدارک و تهیه صحیح در جلوگیری از اسلحه قاچاق عوده قشون بیگانه را جواب گویند و به باب بهای برای قیام قشون روس در آدرمایجان باز خواهد بود. چه اروپا سیاست میداند که پس از ملاقات پورستدم حرکات رقیبانه دولتی روس و انگلیس در ایران مالا گرفت، و این قشون اگر چه بهایه جلوگیری از اسلحه قاچاق روانه سواحل مکران گردیده ولی در حقیقت در مقابل قشویکه روس در آدرمایجان دارد انگلیس در سواحل مکران گذارد ما است، پس قبل از هر اقدام باید رفع بهانه همسایگان را در این دو مرکز نموده دخالت های رقابتی آنان را حانه داد. ورنه همینکه قیام شان بطول انجامد علاوه بر اینکه سبب اعتشاش داخلی میگردند دعای دیگر هم بر ما عوده حقوق جدیدی برای خود ثابت خواهند نمود، و ما آنچه یاد داریم در معاهده منع تجارت اسلحه ایران بدولت انگلیس در سواحل خود حق ورود قشون نداده، بلکه در دریا توام مجاز در جلوگیری از ورود اسلحه بوده اند، در این صورت ما بمیدانیم فرمایشات جناب سرادوردگری مبنی بر چه مأخذ است، جز اینکه حل بر سایر فرمایشاتشان در این چند ساله اخیر بنمایم، منتظریم که به بینیم وزرای جدید در رفع بهایه همسایگان به کدام اقدامات عمل متشبث خواهند گردید

(۲۹ م ۱ - ۳۱ طرچ)

بواسطه بغاوت البانی ها اهالی (اسکوتاری طلی بریشاد چه بواسطه فرستادن قشون ساخلوی آنجا بطرف جنوب قوت محافظه در آنجا باقی مانده) در (البانیا) مخالف عیسویان اعلان جهاد در داده. بدین اسم قشون دو طلب جمع می نمایند، قوسلات خارجه از این اعلان شکایت بوالی برده والی جواب داده است که این امر از غلطی جارچی شده است، ولی بواسطه این اشتباه بسیاری از اهالی اسای خود را در قشون دوطلب نگاهشته اند

﴿ تلکرافات راجع بایران ﴾

بموجب روتر از طهران خبر میدهند که دولت ایران بدولت انگلیس اطلاع داده است که سرقه که در این ایام قریب در بواخی شیراز شده قشون دولت سارقین را تاقب عوده حصه عوده اموال مسروقه را بدست آورده و نیز بسیاری از مسروقات اولیه را هم باز گرفته اند.

بموجب اخبارات نیم رسمی فوج نمبر ۱۰ و حصه از توب حانه کوهی معین شده اند که در تحت امیرالبحر (سلود) جلوگیری باید در خابج فارس از تجارت اسلحه قاچاق

بموجب حکمی که از (وایت هال) رسیده برای فرستادن قشون از هند در جلوگیری اسلحه قاچاق در خلیج فارس تهیه این اردو در مبنی خواهد شد و بموجب تفصیل دهل در حجاز جنگی (هاردک) بتاريخ ۴ اپریل روانه خواهند گردید

باز فوج نمبر ۱۰۴ (ویسل و ایفل) ۸۱۰ نفر بادوازده قاطر و دوازده توب

باز فوج نمبر ۱۹ ۱۲۵ نفر با ۹ قاطر

باز فوج نمبر ۳۲ (توب حانه کوهی) ۳۲۵ نفر با ۶۰ قاطر و ۴ توب

باز فوج نمبر ۱۵۱ اندین فیلد هسپیتال و سپلائی و ترسپورت ۱۵۰ نفر با ۳۷۹ قاطر - آذوقه یک ماه را این اردو همراه خواهد داشت

این قشون در تحت امر (کرنل دیلوا س دلامین) خواهند بود که سال گذشته تجربه کامل حاصل عوده است و در سواحل مکران اقدامات لازمه خواهند نمود

باز معاون وزیر خارجه انگلستان در جواب مستر دیلس منیاب فرستادن اردو به خلیج فارس اظهار داشت که دولت انگلیس مطابق معاهده با دولت ایران در جلوگیری از تجارت اسلحه قاچاق که خود دولت ایران هم منع از تجارت آن عوده کارروائی می‌کند

(جبل المتین کلکتہ)

(مدیکل کالج استریت نمبر ۲)

HABIBUL MATIN OFFICE
4 MEDICAL COLLEGE STREET
CALCUTTA

(کایہ امور ادارہ ما)

(سردر کل مؤید الاسلام است)

(هر دوشنبه طبع)

(وسه شنبه توزیع میشود)

(یوم دوشنبه)

(۲۵ ربیع الاول ۱۳۲۹ هجری)

(مصادف با)

(۲۷ مارچ ۱۹۱۱ میلادی)

و بلا حق اخذ ایوبه بدون لیسندارنه و ولای که

(مشاخره و لیسندارنه سال هجدهم - ست نهاد)

(ذمه شان ری شناخته نمیشود)

با ه مقدمه

(قیمت اشتراك)

(سالانه — شش ماهه)

(هند و برهه)

(۱۲ روپه — ۷ روپه)

(ایران و افغانستان)

(۴۰ قران — ۲۰ قران)

(عثمانی و مصر)

(مجیدی — ۳ مجیدی)

(اروپا و چین)

(۳۰ فرنک — ۱۶ فرانک)

(روس و ترکستان)

(۱۰ منات — ۶ منات)

المتین

سنه ۱۳۱۱

مراسلات خصوصی بدون امضای

(معروف اداره درج نمیشود)

در این حریده از هرگونه اخبار و وقایع سیاسی و منافع دولتی و فواید ملتی بحث میشود
(مهالات عام المنفعه مقبول و در اشارش اداره آراست)

مسئله شرق قریب التصنیه است

از يك قرن باطرف كه سياسيون عرب از مناقشات داخلی خود آسودند مالك وسیع شرق را موضوع رقابت قرار داده دولت ملاحظه هم روزه بر قوای خویش افزود. در تجارت و سیاست شرق کوشش فوق بر يك دیگر مینمودند. در ایندوره اخیره دول ثلاثه روس و انگلیس و فرانس خوبتر را پهلوانان سیاست شرق جلوه داده میدان رقابت را بر یکدیگر تنگ میکردند. زدوخورد های فراسه و انگلیس و رقابت صد ساله روس و انگلیس تمام مبنی بر همین مسئله بود.

نظر بر اینکه يك حصه بزرگ شرق (هندوستان) در قبضه انگلیسان بود و روسیان فقط ترکستان را بتصرف خویش داشتند. ابراه پیش از سایر قطعات آسیاء موضوع رقابت و در فشار این دو پهلوان سیاست واقع شده. چنانچه سیاست منصف اروپا علت العلل تأخر صد ساله ابراه را همان فشار این دو پهلوان می نویسند. با اینکه در وسط آسیاء کشمکش دولتین باقی بود در شرق اقصاء و مشرق قریبه نیز از تکاپوهای رقابتی باز نمی آمدند اولین قدمیکه آلمان در میدان رقابت دول ثلاثه در شرق برداشت بعد از شکست چین از ژاپون بود که مثل انگلیس و روس و فرانس حصه خوش

را از چین تحصیل نمود. از آن بعد که بحلب امتیاز راه آهن بغداد نائل آمد دعوی شراکت خویش را در وسط آسیا پیش کرد. در مسئله الحاق (بوسنی و هرزگوینه) شمولیت خود را در مشرق قریبه نیز مسلم داشت. فتح ژاپون و روس و بیداری چین تا درجه مناقشات اقصای شرق حائمه بخشید. یعنی ضریبان داشتند که حلب فائده از مشرق اقصی از این و بعد دشوار و ممکن است بجای نفع نقصان بخشند. (چنانچه روسیان را بخشید) مشروطیت عثمانی و اتحاد با رومانی تا چندی مسئله مشرق قریبه را نیز مسکوت عنه قرار داده. از این رو بعد از بیداری ایرانیان میدان رقابت که یکی از مشاغل لازم التعمیل سیاست شناخته شده در وسط آسیا بالا گرفت. تا جائیکه عداوت صد ساله روس و انگلیس بدوستی تبدیل و يك هیئت ائتلاف ملتی در مقابل آلمان که تازه بای رقابت در مشرق پیش نهاده تشکیل یافت. ولی زحمات چندین ساله هیئت ائتلاف ملتی در ملاقات پورتسم طائل گردید و روس آلمان را خواه مخواه دخیل در سیاسیات وسط آسیا تسلیم نمود این بود که انگلیسان همین که میدان را بر خود تنگ دیده دائره رقابت را کوچک ساخته منحصر به خلیج فارس قرار دادند. اینک که مسئله راه آهن

بفداد تا خليج زبرنج و تصفيه ميباشد بايد تصفيه كليۀ خليج را نيز مسلم دانست. چه هر تصفيه سكه در مسئله خاتمه راه آهن بفداد تا خليج بشود همان تصفيه كليۀ خليج فارس شناخته خواهد آمد. يعنى مرحقى كه انگليسان در حصۀ خليج راجع به عثمانى براى خود مسلم سازند كوشش خواهند نمود من حق را در خليج فارس هم با قبولانند.

از اين مقدمه نتيجه چنين توان حاصل نمود كه مسئله شرق قريب التصفيه است. يعنى آن دهشت و وحشتى كه نوع خوانمان در مناقشات شرق داشتند خيل كم شده و اندك اندك ابرهائى كدر غليظ كه در اوق شرق مايان بود دارد صاف و نازك ميشود و همين كه مسئله خليج تصفيه يافت بپديد نيست مسئله حكيمت و پائى در رفع مناقشات سياسى قوت گيرد.

(تصفيه خليج)

انگليسان در خليج فارس دعاوى بسيار مى نمايند و كوشان مى باشند كه اولويت بلكه حق حاكميت خودشان را بر كليۀ خليج باسم اينكه دروازه هند است قايم دارند. ولى اين دعوى مثل تنها پيش قاضى رفتن است. يعنى ميجيت از دوتين ايران و عثمانى و رقبائى انگليس اين دعوى را تسليم نموده و نتوانند نمود. اندك اندك انگليسان هم برم شده سهو سياسى (لارود لسدون) تسليم مى نمايند. چه اساس دعوى انگليس همان تقيب مسلك (لارود لسدون) در خليج بود. چون سهو او در عدم شركت راه آهن بفداد مسلم گرديده انگليسان از انبات اين ادعا طعنه گرديده اند. اين است سكه رموز دامان تصفيه خليج را اين گونه تصور كردند. كه دولتين ايران و عثمانى بالاى هر اصلاحى سكه نخواهند در سواحل منطبقه خود بدون مانع بنامند. ولى نائى را اگر در كار هائى خليج مشاركت بخشند انگليسان را مقدم دانسته يا لافل حقوقى را كتر قرار بدهند. و در حقيقت اين تصفيه بحال ايران و عثمانى چندان تير مناسب معلوم نمى شود.

تغيير لجه همسايمان با ايران

آشنايان سياست ملتت اند كه از بعد ملاقات پورتسدم و ورود نايب السلطنه بطهران لجه همسايمان دربارۀ ايران بگدسه تغيير يافته. در غالب پارلمانهاى دول و زراسيم خارجۀ آزادى و استقلال ايران را تكيۀ كلام خود قرار داده با لجه بسيار اين در استمالت ايرانيان ميكوشند. از يكطرف روسيه مساعدت ايران بيانات دل خوشكن مى نمايد. از طرف ديگر با آن مسلك چنان (سر ادورد كرى) بزرگترين

دوست استقلال و خواستگار آزادى ايران خويشتن را جلو بيمدهد. (لارود كرزى) با كمال ملايمت خواهش مى نمايد كه اگر ايران در شمال مراعاتى بدولت ديگر بايد در جنوب هم بحق انگليسان مرعى دارد. بايد دانست كه علت اين تبديل لجه و تغيير مسلك ناكهائى همسايمان دربارۀ ايران چيست؟ بفقيدۀ ما اولين سبب اين تبديلات ملاقات پورتسدم و ديگر تكيۀ زدن اولين مديبر شرق آقاى ناصر الملك به اريكۀ نايب السلطنه ايران است كه به حكمت عمل و تدابير سياسى در چند روزه ورود خودشان بطهران رنگى بكار زده و طالبى را بجهت آورده بگدسه قطع اميد متجاوزين از اصلاحات داخلى كه مايه پيشرفت حيلالتشان بود گرديده است پس اگر ايرانيان موقع بيك خود را شناخته و پيروى از خيالات طالبه والا حضرت ناصر الملك مايند در قليل زمان مى توانند آب رفته خود را بجهت باز آرند. كليۀ طبقات ايران بدانند كه امروزه همه مبارزات سياسى با اسلحه علم است. و چون تا امروز سياسيون همسايه ميدان را خالى ديده از ايراز هرگونه خود مايند در ايران دريغ مى كرده. اينك كه در ميدان مبارزت يكتا تاز سياسى را در جلو خود ديده ناچار به تبديل مسلك تن در داده اند.

اين نكته را هم نبايد فراموش نمود كه اين مقام على را والا حضرت ناصر الملك به دو سبب احراز فرموده. اول بسبب لياقت و قابليت و علم و سياست خودشان و نائى بعلت رسوخ و هود كنه كه در كليۀ طبقات ايران دارد و هر قدر ايرانيان اعتماد خود را به نايب السلطنه محبوب و وطنخواه عالم خوش زياده ابراز دهند بيشتر سبب تقويت امر و رفع غايص و پيشرفت مقاصد عاليه شان تواند گرديد. ايرانيان بدانند كه حيات استقلال ايشان منوط به پيروى همسايه از اوامر حكيمانه حضرت اقدس ناصر الملك است. امروزه ما در ايران ناصر الملك است. يعنى در آن دوره شخص تهورى مانند مادر بايستى كه استقلال ايران را باز گيرد. و در اين زمان مانند ناصر الملك طالبى لازم است سكه استقلال مملكت را از روى علم و سياست محفوظ دارد. نظر بر اينكه همواره هر موسى را فرعونى در جلو بوده نمى توان گفت كه والا حضرت ناصر الملك را هم مخالفى در جلو نبايد. ولى اين نكته را از روى اطمينان قلب و ايمان خاطر بگوشيم كه مقام و حيثيت ناصر الملك و جايدگار ايشان در قلوب عامه و خاصه خارجه و داخه اندازه رفيع و منيع است كه هر سكه بمخافت ايشان كمر بندد بخرايى خويش كمر بند است.

کابینه جدید ایران ایران

با اینکه رموز دانان خارجه و داخله معترف قابليت و لياقت والا حضرت ناصرالملک بودند از چند سال باينطرف رخنه هم درين عقیده شان پيدا شده، يعنى حضرت ناصرالملک را به عدم قابليت بدنام نمودند ولى کسانیک بمذاق حضرتش آشنا بوده عقیده شان بر خلاف آن بود و ناصرالملک را اولين فسال ایران می دانستند، ناصرالملک در عملیاتیکه بی اساس باشد داخل نمی گردد و در هر امر اقداماتش با اساس و عالیه بوده، ازین رو تاکنون که کارها بوضع شرب الیهودی میگذاشت داخل در هیچ کاری نگردید، ولی چه در داخله و چه در خارجه خدماتیکه شایسته آن وجود با نمود بود نموده هر يك از آنها در موقع ظاهر خواهد گردید، تا اینکه بعد از رحلت مرحوم عضد الملک حضرتش را به سیادت سلطنت انتخاب نمودند، چون موقع ایران بسیار نازک بود با اینکه بر حسب میل ناصرالملک و از روی اصول صحیح مشروطیت اقدام به انتخاب نشده بود نمی توانستند زیر این بار گران بروند، مذاک رد و قبول خودشانرا مذبذبه گذارده بصحت عمل کوشیدند. اقداماتیکه در مدت چهار ماهه که در خارجه بودند فرموده به رموز دانان پوشیده نیست، نه تم با به اصلاحات داخلی پرداخته تدارکات خارجی را هم کابلیق نمودند که شرح هر يك از این خدمات ذیقیمت را تاریخ مستور نخواهد گذاشت.

پس از آنکه شالوده را بر اساس صحیح گذارند، بسلامتی وارد طهران گردیده اولین اصلاحی که کردند این بود که يك اکثریت نایب که تاکنون در مجلس نبوده (یا معلوم نبود) ملام و از آن بعد بروگرام احزاب سیاسی پارلمان را طلب و بکلای مجلس اظهار داشتند که قسم خوردن رسمی ایشان منوط بر آنست که وکلا از دائره وظایف خویش تجاوز ننموده بطریق مستقیم یا غیرمستقیم دخالت در قضایات و اجرائیات ننمایند، و بموجب تلگرافیکه به بران رسیده فرموده اند که برای عود امنیت مجلس باید قبول کنند که درصو مجامع تا دو سال اصول حکومت صرفیه بر قرار ماند تا مملکت از حالت ریلسیون بیرون آمده در دائره قانونی در آید، هرگاه عقاید ایشان صورت تصدیق یافت ضمانت میفرمایند که کلیه قشون خارجه را از ایران خارج فرموده و بر حسب خواست ملت استقراض صد میلیون دالر (۲۵ میلیون لیرا) از امریکا فرمایند.

نظر بر اینکه احزاب سیاسی و کلیه طبقات ملت شخص شخص ناصرالملک را مایه نجات ایران و حامی آزادی و استقلال وطن و اولین دیپلمات و صادق القول و راسخ العقیده میدانستند تمام فرمایشاتشان را کردن نهاده ایشان هم قسم یاد کرده اعتبارات نایب السلطنه کی را بکف با کفایت خود گرفتند، چون امروزه اکثریت نایب مجلس در حزب اعتدال مسلم گردید رئیس فرقه اعتدالیون که حضرت سبهدار اعظم بود طلب فرموده ریاست وزراء شان مقرر داشتند، حضرت سبهدار اعظم نیز چه از مجلس وجه از عیز مجلس هیئت وزراء را متجاسس تشکیل داده و يك کابینه صحیح که تا کنون در ایران تشکیل یافته بود تشکیل شد، اگر چه بعضی از وکلای مجلس که بوزارت نامزد گردیدند علناً شمولیتشان در حزب اعتدال معلوم نیست ولی هم افکاریشان با سبهدار مسلم و تناسب کابینه از یقینات است و چون این کابینه متجاسس و غالب از رجال متوسط لایق تشکیل یافته امیدواریم که خیلی پیشرفت درکارها پیش آید. سبهدار اعظم که ریاست وزرا و وزارت جنگ مقرر آمده اند گویا لازم معرفی نداشته و خدماتشان در برقراری این اساس لازم به بیان باشد - اگر چه با اصول جدید و ترتیبات فنی تعلیم یافته اند ولی در قدمای رجال ایران چه در قنون نظامی و چه در امور ملکی مالی شان کمتر دیده می شود. از بیست سال اینطرف که ما ایشان را می شناسیم در هر مأموریت اواز فعالیت نموده جلب خوشنمای کرده اند و کسانیک از موانع شان در کابینه اولیه واقف میباشند تصدیق دارند که عدم پیشرفت کار در آن دوره عمد موانع و اندکی هم از بی تجربگی موصول جدید بوده است، این است که وطن خواهان صمیمی در این دوره از حضرتش دو تمنا دارند

(۱) در هر امر جمله « من میگویم » که از دیرباز عادت رجال با اقتدار و نفوذ ایران بوده ترك و بجای آن جمله « قانون میفرماید » را ورد زیادت سازند، در ترك يك جمله و استعمال جمله ثانوی باندازه پیشرفت در کارها پیدا تواند گردید که ما فوق آن بنصورت نیاید، هیچ منیت و بزرگی برای سبهدار بالاتر از این نیست که چنانچه تاریخ موسس این بساطش میگوید مقوم این اساس هم بنویسد

(۲) رجال با سیاست که صاحبان عظم و استقلالند هیچگاه از مخالفت مخالفین بندهشیده با قوه حزم موانع را از جلو خویش دفع میدهند، افسوس در کابینه اولیه چنین مسلکی اختیار نشد و باندک مخالفت

استعفا فرموده و در آن موقع امم مملکت دوجار
بمحران کابینه مبرگردید ، بکمان دانایان عمده عدم
پیشرفت کابینه اولیه همت بحرفات بی درونی بوده
وره محافظت مخالف چه از وزراء چه از مجلس و
چه از خارج مجلس تا ایندرجه نمی توانست کارها
را درون اجا گذارد ، کابینه جدید درست دقت
فرماید که برروز در پارلمان غنائی برخلاف
رئیس اوزراء چه هیاهو برپاشد و دیروز در پارلمان
پاریس در علیه رئیس اوزراء تازه چه غوغا برخاست
حایکه ۲۰ دقیقه بگذارند بطق داده ویانی نماید ،
ولی آمان این آوازها را آواز پشه تصور کرده
با کمال استقلال و استقامت رای خویش را پیش
نموده اکثریت حاصل کرده بدون اینکه استعفا یا
محرانی با کابینه روی دهد بمقام خویش باز گشتند
اساس حکومت ملی بلکه استحکام سلطنت شوروی
از برکت اختلاف احزاب سیاسی است و هرگاه بگوئیم
که مقصود مقدس حضرت خاتم صلعم یعنی عقل کل از
این حدیث شریف « اختلاف امتی رحمة » اینگونه
اختلافات است سعی بگزار نه پیوده ایم ، پس
ممکن نیست که سایر احزاب سیاسی اظهار مخالفت
و اراز ضدیت با کابینه جدید نمایند و این مسلکی
است که تا کنون در احزاب سیاسی اروپا جاری
است ، لذا نباید کابینه جدید از هیچ اختلافی بهراسد
و از هیچ مخالفتی بندیشد چه اکثریت مجلس با
کابینه هست و تا وقتی که این اکثریت باقی
است هیچ مخالفتی بمقام منبع این کابینه خطی وارد
نخواهد آورد ، مسلماً برخی از جراند ملیه طرفدار
خیالات این کابینه و برخی مخالف با حرکات آن
خواهند بود ، پس اگر مجرد نگارش یک عنوان
مخالفت در یک اخبار کابینه متزعزع گردد هیچکار
پیشرفت نتواند کرد

کابینه باید اعتنا باینگونه نگارشات نمود جوابشان
را بجراند طرفدار خود وا گذارد و نیز ما از هم
قلمان محترم خود همین قدر استدعا می مانیم که
ملاحظه نازکی موقع وطن و محل کابینه را نموده
یک حد موزونی برای فحاشی و نقادی معین نمایند که
بد بختانه تا کنون این نکته در ارباب قلم فارسی
مراعات نشده است و نیز ارباب قلم راست که آنچه
مؤیدینند بپوشیده بپوشانند و در اخبار کابینه کفر

به ظنیات و اجتهادات ناقصه پردازند ورنه بمقتضای
سیاست کنونی مملکت خود و دیگران را دوجار
تضییقات موقی قلمی خواهند ساخت

جناب مستشارالدوله وزیر داخله یکی از ارباب
فضل و صاحب درایت و کفایت ایران است در دوره
اول مجلس از طرف آذربایجان بوکالت نامزد
و خدمات ذقیمتشان بر واقفان کار پوشیده نیست ، و
در این دوره نیز از بدو فتح طهران ریاست
هیئت مدیره و سپس ریاست مجلس نامزد گردیدند و
تا انقضای کابینه سپهدار ریاست مجلس را بعهده داشتند
و سپس استعفا داده بوکالت برقرار ماندند ،
و اکنون بوزارت داخله انتخاب شد در علم و
درستکاری ایشان احدی شبه ندارد ولی تا کنون
به ادارات داخلی اشتغال نداشته اند و اول امتحانی
است که در وزارت خواهند داد ، و چون امروزه
وزارت داخله خیلی اهم است اگر انشاء الله کابلیق
از عهده آن بیرون آید نتیجه علم و نمره دانش را
برعام و خاص آشکارا خواهند داشت

جناب محترم السلطنه در آغاز جوابی بسمت انانی
جندی در سفارت بران بوده اند و بمجزال قوسلگری
مندوستان مأمور شدند از آن بعد در مقام والد
مرحوم شایب به ریاست وزارت خارجه برقرار
و زمانیکه مظفرالدین شاه بفرنگستان رفتند
از طرف وزارت خارجه در رکاب شاهانه موجود
و بواسطه ایت خویش قام داشتند ، در دوره اول
مجلس مشاورت امین السلطان در وزارت داخله
بودند ، از آن بعد ریاست کبسیون سرحدی عازم
ارومیه شدند ، و تا جندی قبل بحکومت آنجا
مأمور و پس از ورود بطهران به وزارت عدلیه
نازل و در این کابینه وزیر خارجه گردیدند

محترم السلطنه اگر چه در عداد فضیلابی کامل
التحصیل این دوره نیستند ولی دانش ذاتی و اطلاع
و تجربه کافی که در وزارت خارجه ایران دارند
خوبی ما را امیدواری میدهد ، محترم السلطنه امروزه
برای وزارت خارجه ایران غیر موزون نیست ،
خصوصاً چون سالها ریاست وزارت خارجه را داشته
اعضای وزارت خارجه بخوبی تمکین از ایشان
دارند ، چون ما چند وزارت خارجه را دیدیم که
خرابی او بواسطه ناسازگاری اعضا شد این انتخاب را

خیلی مناسب وقت می‌بنداریم

جناب علاء السلطنه وزیر معارف و اوقاف و فوائد عامه از معمرین رجال خوشنام و يك از مأمورین بزرگ دیپلماتی ایران است که از جنرال قونسلسگری هند درجه بدرجه ترقی فرموده بوزیر مقیمی و وزیر مختاری و سفارت رسیده دو نوبت نیز بوزارت خارجه انتخاب شدید، چون وزارت فوائد عامه و معارف و اوقاف در ایرانش خیلی اهمیت دارد خصوصاً خارجیان که دارای امتیازات در داخله هستند ازین و بعد رجوعشان با ایشان خواهد بود، نظر بسابقه تجربه ای که در سالها از مأموریت خود حاصل نموده‌اند امیدواریم منافع عمده بوطن محبوب خود بتوانند رسانید، اگر درست ملاحظه شود سه وزارت را ایران از راه اقتصاد يك وزارت نموده و ازین رو وظائف و زحمات ایشان خیلی زیاد است امیدواریم که کبر سن ایشان را مانع ادای وظائف نگردد

جناب مشیرالدوله از رجال عالم فسال و مدیر بشارت و در درست کاری و آزاد منشی امتحانات عدیده داده، در ایام والد مرحوم شایسته سالها بریست وزارت خارجه مشغول و در حقیقت صورت اداری که در وزارت خارجه ما پیدا شده نتیجه زحمات و فعالیت ایشان است، و چند سال بسفارت پترسبرگ مامور و در سفر اول مظفرالدین شاه در رکاب شاهانه بفرنگ بوده و بسفارت فوق العاده بلندن رهسپار شدند، و در دوره مشروطیت صغیروزارت عدلیه مائل و از آن بعد بوزارت خارجه برقرار و در این دوره نیز چندی بوزارت عدلیه منتخب و ترتیبات اداری که فعلاً در وزارت عدلیه موجود است یادگار ایام وزارت ایشان است و من بعد بوکالت مجلس منتخب تا در این کابینه ثالثاً بوزارت عدلیه مایل آمدند و ما موزون ترین رجال کنونی خود مان را برای این وزارت خانه جناب مشیرالدوله می‌دانیم و امیدواریم که درین دوره خدمات خود شان را تمام و وزارت عدلیه را واقفاناً عدالت خانه ساخته مملکت را ازین نقیصه بزرگ رهائی بخشند جناب ممتازالدوله يك از رجال باز یافته مطلع فعال، در دوره سبب داری شاهزاده عین الدوله منصوبی کارهای عمده بودند در مشروطیت جناب

بوکالت مجلس منتخب و سپس بریاست مجلس برقرار و در انهدام مجلس بسفارت فرانسه بنا نهاده و از آن بعد رهسپار اروپا گردیدند، خدمات ذیقیمت ایشان در اروپا بقدری مهم و مفید واقع گردید که میتوان گفت باندازه یکی از سرداران مجاهد داخله هر خارجه کار کرد، و در معیت حضرت ناصر المملک در آغاز مشروطیت کنونی وارد طهران گردیده و سپس بوکالت مجلس نامزد و در این اواخر مجدداً بریاست مجلس نائل و در این کابینه بوزارت مالیه منتخب گردیدند، آثار قلمی و تراجم علمی شایسته ذی قیمت است ما بدانش و درست کاری و باسکدامی ممتازالدوله امیدواریم که اهمیت لازمه را باین وزارت خانه که روح مملکت شناخته شده داده و صریحاً مقایسه آنرا رفع نمایند، اگرچه ممتازالدوله امتحانات کافیه خود را داده ولی در وزارت اولین امتحانی است که میدهند، انشاءالله تعالی چنانچه منظور دوستان صدیقی ایشان است درین مقام منبع هم ابراز کفایت و لیاقت و درست کاری خواهند داد.

جناب معاون الدوله از قدمای رجال و از خانواده اصیل سالهاست که در آموزش عالی خارجه و داخله ابراز لیاقت داده و کسب نام يك نموده اند، چون در دوره سبب داری مرحوم امین الدوله محل توجه آن مرحوم واقع شده بود امین السلطان سنگ فلاختن نموده مأموریت‌های خارجه فرستاد، بدو بوزیر مختاری امارات بالکان و از آن بعد ایتالیا و درین دوره بوزارت خارجه منتخب گردیده در این کابینه بوزارت تجارت و پست و تلگراف منتخب شدند، معاون الدوله تا کنون در هیچ مأموریتی دامن خویش را ملوث و نام خود را نکین نساخته، و واقفاناً رموز میدانند که در ایام قلیله وزارت خارجه خودشان برخی خدمات معتقا نموده‌اند که ذکرش خارج ازین موضوع است و امیدواریم که در این وزارت تجارت سکه روان مملکت است ترقی دهند اگرچه سالها در ایرانش وزارت تجارت بود ولی انکار نمی‌توان کرد که در هر دوره اساسی بلارسم بوده، حال منتظریم که رسمیت این وزارت خانه را در سایه این وزیر نیک نام مشاهده کنیم

← سادگی بزرگترین بدبختیهاست ←

مکرر نوشته‌ام که مسئله بایکوت از وظایف ملیه است. ولی چون احکام مقدس اسلام حاوی برکویه مواد معاشیه و معادیه و وظایف ملیه است شامل ایسئله نیز گردیده است و بیشتر که در ایسئله توجه ریاست روحان اسلام را سالی بوده‌ام بواسطه آن بوده که تاکنون حیثیات ملی کاملاً در ایرانیاست صحیح نگرفته، بر عکس حیثیات مذهبی شان در هر موقع و محل علییه داشته علاوه بر این تاکنون قانین ملت براییه چه در امور معاد و چه در مواد معاش سابقه روحانیون بشارند و ره مسئله بایکوت امروزه اساساً ملی و حیثیات قومی و زندقه یک ملت را نیامده است، و در این گونه ابراز حیثیات ملی نه دولت مسؤل و نه حق آت را دارد که ملت را از ابراز این گونه حیثیات جلوگیری کند، ایرانیان باید ملتفت حقوق ملییه خود بوده به یک تلگرافیکه ناشی از اصرار دولت روس بکاینه بوده از اقدامات خویش باز یابند. ظاهر است از یکطرف نزاکت شناسی کاینه از طرف دیگر مرعوبیت دیرینه، از همه مالاتر خوف هم خوابی با مرحوم صنایع الدوله وزای ما را مهلت و موقع نداده که در این اقدام تأمل کرده در مقابل اصرارات دولت روس اظهار دارند که این تکلیف به ملت خارج از وظیفه ماست، زیرا هیچ دولت حق آرا ندارد که رعایای خود را مجبور بخیریداری امتعه یک دولت خارجی بنماید، بارها نوشته‌ام که دولت انگلیس با آن قوت و قدرت و استبلانی که به هند و هندیان دارد نتوانسته است یک مشت مردمانی که به ترک استعمال امتعه انگلستان استدمات نموده و سالی ملیوت ها بکارخانه جات لندن خساره وارد آورده مجبور بلکه تکلیف بخیریداری امتعه خود شان نماید ایرانیان بدانند که دولت را ابدأ حق چنین تکلیفی به آنها نیست و این تلگراف را هم بمناسبتانی که ذکر نمودیم دولتیان مجبوراً نموده موقتاً آن بحرارت ملت افشانند، پس عاراست که ملت محبوب خود آگهی بنخیم هیچ دولت در جلوگیری از احساسات ملی مسؤل دول سائره نیست، و آنان هم هیچ وجه مجبور به تسلیم اینگونه

تکالیف دولت نمیباشند، و ما گمان نمیکنیم ریاست روحان اسلام ملت را باستعمال امتعه روس تکلیف فرماید چه ازیک طرف حرمت استعمال امتعه اجنبیان شرعاً ثابت و ابدأ جاییه تردید نیست چنانچه از احادیث (ما به الاتساق جمله فرق اسلام است) (هر آن چیزی که سبب تقویت کفر شود خرید و فروش آت حرام است) و هدیح ذی حی تردید ندارد که تجارت ما با روس سراسر زیان خودمان و نفع روسیان میباشد و شبهه می رود که روسیه در معاملات با ما کمال قوت را حاصل نموده و من بعد هم تواند نمود علاوه بر این بزرگترین بهانه روسیاست در سوق عسکر با ایران حکه منتهی بمحو استقلال ما میباشد نام حفظ تجارت است و وقتیکه تجارت او از ابراز مرتفع شود چنین بهانه برای او دست نخواهد داد پس با همین دعوی روسیان بر مسلم ایران واجب عینی است که در رفع بهانه روس بکوشد و آهم منحصر به ترک استعمال امتعه اوست، از این هم صرف نظر شود ترک استعمال امتعه روس امروزه حیثیات اقتصادی و سیاسی ایران را دربردارد، چه مسلماً همین که ایرانیان به ترک استعمال امتعه روس مصمم شدند احتیاجات ملیه را حس نموده طبعاً در رفع آن خواهند کوشید چنانچه غنایسان در بایکوت آستریا و یوان حس احتیاجات ملیه را نموده از آتوت تاکنون با این که مسئله بایکوت رفع شده به تشکیل چندین کارخانه جات صنایعی نائل آمده اند، و اگر مسئله بایکوت پیش نیامده بود احتیاجات ملیه را باین شدت احساس نمی نمودند، و ممکن نبود باین زودی در رفع آن بکوشند، پس اگر ایرانیان بایکوت امتعه روس را استدامه دهند نه تنها دماغ منانین را بخاک خواهند مایند بلکه باطبیع حس احتیاجات خود را نموده در رفع آن خواهند کوشید، و در عوالم تمدن خوبستن را زنده و با حس خواهند نمود، و همین بایکوت روس سد متین برای تجاوزات دیگران خواهد گردید و هرگاه به پی مشتمل و به قی خاموش گردیم نه تنها بمقصود خویش نائل نخواهیم گردید بلکه این هیمنه و رعب هم که امروزه در متجاوزین پیدا شده مرتفع گردیده بدون جزای و عذر استقامت

رای نام بردار خواهیم شد ، حالا ما کلاه خود را
 قاضی نموده باید فکر کنیم که روسیان جبران کدام
 يك از تجاوزات چهار ساله خود را نموده اند که
 طرا بدوستی و اتحاد خود میخوانند ، کدام مساعدت
 را در حق ایران کرده اند که توقع در جلوگیری
 از بایکوت از دولت ما داشته باشند ؟ آیا قاتلین
 مرحوم منبع الدوله را رای قصاص بدولت سپردند ؟
 آیا جانی معتمد خاقان و همسر زاده او را بقصاص
 ابراهیم در آوردند ؟ آیا دروازه سفارت خانه و
 فوسل خانه های خود را روی اشرا بستند ؟ آیا
 از حایه اشراوی که در سفارت یازیر بیرق آنها بنا شده
 شده دست کشیدند ؟ آیا سزای قزاقان اردبیل که
 جمعی زب و بچه و مردان بیگناه شاهسون را
 بقتل رسانیده دادند ؟ آیا قشون مستقیم و غیر مستقیم
 خود را از اردبیل ، تبریز ، خراسان و غیره برداشتند ،
 خبر ا هیچیک را سکردند فقط سفیر روس يك
 اطهار معذرتی من باب زیادتی قزاقان اردبیل بشاهسونها
 نموده عمده قشون از قزوین جلب شد

اولاً باید دانست که معذرت خشک و خالی
 روسیان رفع فلاکت و زحمت بازماندگان کشتگان
 شاهسون را تواند نمود ، در کامیش تپه استراباد يك
 قزاق روسی بدست يك از رعایای روسیه کشته میشود ،
 باین که قاتل از رعایای روس و در حبس روسیه است
 ده هزار مناک اهالی بیچاره کامیش تپه را جریمه
 می کنند آیا دولت روس با معذرت سفیر خود که دال
 است و زیادتی قزاقان دیناری بیازماندگان جمعی مقتول
 داده است ؟ این نکته را هم نباید فراموش نمود
 که هشتاد نفر قزاقیکه در قزوین باسم حفظ قونسول خانه
 باقی گذارده همان صدمه را که هشتصد قشون روس
 به هیئت دولت وارد می آورد ، وارد می آورد چه
 مسلماً فریاد ایرانیان از دخالت مسلحه روس بوده
 که هنوز هم باقی است ، و در این گونه دخالتها
 چه هشتاد نفر باشد یا هشتصد نفر فرق نمی کند
 چه اگر بنای مخالفت باشد هشتاد نفر یا هشتصد
 نفر در مقابل هشتاد هزار نفوس يك شهر نه اهمیتی
 دارد و نه تفاوتی میکند و اگر بنای بهانه جوق
 شود این هشتاد نفر هم می تواند کار آن هشتصد
 نفر را نمایند ، غرض این است که روسیان هیچ
 گونه مسامحت و ابراز دوستی نسبت به ایرانیان

نموده و ما هم نباید حس ملت را کشته در این
 موقع نیکو جلوگیری از این هیجان مقدس که در مقابل
 اجحافات روسیان یا زحمت دو ساله خبر خواهان
 پیدا شده جلوگیری نمود ، ایرانیان را در این موقع
 نازک که توجه کلیه عوالم تمدن باراز حسیات آنان
 معلوف است بی حس و بی مدرك و موقع نا
 شناس جلوه دهیم ، و ما توجه مقام منبع ریاست
 روحانی اسلام را بدین نکته اهم معلوف داشته عرض
 مینمایم که تکلیف دولت دیگر تکلیف و طبقه ریاست
 روحانی دیگر است ، مقام منبع ریاست روحانی اسلام
 راست تا وقتی که اطمینان رفع کلیه اجحافات روس
 در ایران نباشد بصورت ناسخ احکام اولیه خودشان
 نپردازد ، چه اگر امروزه بدون نبل مقصود از
 ترك استعمال امتعه روس صرف نظر و بمواعید
 عرفونی قناعت شود چندین سال عقب خواهیم افتاد
 و بر فرض اینکه دو باره بتوانیم ملت را مستعد
 ترك امتعه روس کنیم مدتی وقت در کار خواهد داشت
 پس بهتر این است که ترك سادگی و سهل قبولی را
 عمده مانند مرحوم آیت الله شیرازی تا وقتی که کاملاً
 قلع ماده نشود مجد در اجرای احکام اولیه باشند ،
 رجال دولت ما اگر گول بخورند یا از روی ناچاری
 خود را گسول نزنند ربطی بحقیقت امر ندارد ،
 افسوس است اگر ملتبان چنین مظفریتی را کوچک
 شمرده بیک چنین تلگرافی که دست یاجکی و روسیان
 را مسلم میدارد و اصرارشان را بوزراء ظاهر می
 کند دست بردار شوند ، ایرانیان باید بدانند که
 روس های خشن طبیعت هرگاه چاره خودشان را
 منحصر نمیدهند التجا بوزرای ما نموده بغرب ما
 بر نمی خواستند ، ما راست که این موقع اهم را
 شناخته کار را ناتمام نگذارده گول نخوریم

نخف اشرف

بمقداده اتحاد نخف روز افزون ویم اختلافیکه
 بین مشروطه خواهان میرفت مرتفع گردید و جز
 بت بزرگ که بحسبه استبداد و علت العلل ریخته
 شدن خون های پاک در ایران و بت پرستیکه از
 آغاز امر مخالف بودند هیچگونه مخالفتی دیده نمی شود
 محمد علی چون خواست باسلامبول رود و عنایان
 منظور نمودند نیرنگ آمدن عراق و انداختن اغتشاش
 در آن سامان را ریخته ، چنانچه خطوط چند

آقا سید کاظم یزدی نوشته و رسولان مخصوص هم فرستاده است، عنانیان تا درجه پنجمیالات او برده عنقریب آوازه میری از نجف بلند خواهد گردید، بواسطه مسئله تمنع و عمل مکلفه ایرانیان در ضیق و فشارند و مقام منبع ریاست روحانی اسلام هم خوشدل نیست، خصوصاً در مسئله اتحاد اسلام آقایی که نامور بود تا کنون طاهر نگردیده یعنی فرار و این بود که عکس اتحاد نامه با امضای روحانیان بحکایت اسلام اشاعه یابد ولی تا کنون آنچه اشاعه یاف از طرف رؤسای روحانی شبیه بوده، ازین رو اندک اندک این زمزمه بلند گردیده که عنانیان باین وسیله دارند از ریاست روحانی شبیه قائمه بگیرند، اگرچه هنوز این زمزمه کسب همومیت نموده ولی بید نیست اگر چندی دیگر بدینوال ماند و اشاعه آن اتحاد نامه باضای روحانیان و قیام اسلام اشاعت نماید نتیجه معکوس بخشد، طاهر است که اتحاد و ائتلاف از یک سو نتیجه مطلوبه نتواند بخشد که بزرگوشت گفته اند یکدست صدا ندارد و برای پیشقدمان آن اتحاد حز خذلان و زبونی مار یارد، خصوصاً امروزه خارجیان لطمه مقاصد سیاسی دارند و ضد این اتحاد میکوشند و برای تکدر خاطر عمومی و ترغیب ارکان این اتحاد خدشه هترازین متصور نیست البته دفع این ترغیب و اشتباه کاری بدان می شود که ارباب مشیعت اسلامبول این اتحاد نامه را تصدیق یا بر طبق آن در اتحاد اسلام اعلام شود، مسئله حرمت استعمال امتعه روس که بحکم ریاست روحانی اسلام و اجماع علمای اعلام صادر گردیده به آنها روسها را دست پاچه کرده بلکه اسکلیسارا هم حاج واج ساخته است، چه خوف آن دارند اگر این حس در ایرانیان پیدا شد ازین و بعد نخواهند توانست هیچگونه اجحاف و زیادتی بر آنان وارد آرد، ابتدا که این حکم از مقام منبع ریاست روحانی اسلام صادر گردید فوسل روس تمسخر میکرد و حق که دید این تو ببری باز آن تو ببری است که تصور مینمود بر حسب تعلیمات پترسبرگ قصد فریب آیات باعتراف نموده حرکت بجانب نجف کرد، جنرال قونسل حایله روس در بنداد یکی از مدبرین و دانایان روسیه است محض اهمیت عراق در آنوقت اروا

به بنداد ارستانند، اول که ببنداد آمد بر خلاف معمول و قواعد رسمیه شروع کرد به مخاطبات با نجف و بدان وسیله نیروی ریخت که شاید اثر را از احکام نجف مرتفع دارد، ولی و موز دانایان سربماً فهمیده قسمی جلو گیری کردند که نتیجه معکوس بخشد

بلاخره جنرال قونسل، و صوف از بنداد بکربلا و نجف وارد و دواً برای آیت الله خراسانی پیام داد که بجهت مخاطبات لازمه آمده ام خود شرفیاب شوم یا مرا مشرف میسازید، حضرت آیت الله جواب فرمود که مرا با شما هیچگونه مخاطبه و مذاکره نیست هر قدر اصرار کردی نتیجه ماند سپس به آیت الله مازندرانی رجوع کرده همان جواب را شنود، ماقبت از آیت الله خراسانی خواهش کرد که آیت الله زاده آقا میرزا مهدی را اجازه ملاقات دهند آخوند جواب دادید اختیار با خود اوست، این بود که مراجعه بآیت الله زاده نموده و آنچه کرد ملاقات میسر نکردید ناچار مایوسانه از نجف حرکت کرد.

عنانیها از یوم حرکت جنرال قونسل روس بطرف نجف حیلی نگران بودند، و همینکه داستند که تبر تدبیرش در نجف به هدف اصابت نمود دو تلگراف از بنداد به اطهار امتنان از مقام منبع ریاست روحانی بخاور شد، روسها همینکه ازین طرف مایوس گردیدند و مسئله حرمت استعمال امتعه روس ووز افزون سب عظمت و اهمیت در کلیه ایران نمود راه جاره را منحصر در آن دیدند که استنالت از کابینه نموده، بلکه آنان را واسطه کشتن این حس ملو، قرار دهند، چند آنچه برروز تلگرافی از طهران در این موضوع به نجف رسید، هنوز جوابی به طهران داده نشده آنچه جواب دهند اطلاع خواهم داد، ولی مقام ریاست روحانی اسلام یقیناً گول نخواهد خورد، دو سال کامل گول خورده و از وواعید صرفون دولتیان ایران و دولتین روس و انگلیس سبق حاصل کرده اند، و میدانند که این لیرک را روسیان برای کشتن حس ملی پیش گرفته و اگر در این موقع ملت را از این حرارت بیاندازند دوباره آنها را بر سر کار آوردن بی دشوار

یکدیگر باید امورات انجام گیرد و ملوک طوائف سابقه مرتفع گردد

مسافر - من اینقدر میدانم که امروزه چشم جمیع دول به تغلیبات جنوب ایران است خاصه هسایگان، لذا شایا بخدا قسم میدهم و التماس میکنم هر چه زود تر است در اصلاحات امور جنوب سعی فرمائید تا رفع بهانه اجانب شود و نگویند که امنیت جنوب شاید از برف و سرما باشد، به بینند که فعلی است نه قوی از حرارت دولت خواهان است نه برودت هوا و این خانه را صاحبی است تا یک لحشت آن باقی است همان خشت را چهار بارچه کرده و سردشمن مینوازد و مفت از دست نمیدهد ایالت - درست میفرمائید لا حکن العبد یدبر والله بقدر - آنچه تکلیف مسلمانان و ایرانی گری من است انشاء الله تعالی بجای آوردن تا به بینم خواست خداوند و تقدیر الهی چیست، گمان میکنم اگر چند نفر دیگر هم عقیده داشتم کار با نجبا نمی کشید، حالا هم نقل نیست و الحمد لله خوشوقتی که دارم این است که از وقتی حکومت فارس باسم من شده دیگر از اعتناش و سرقت اسمی نیست، و قبل از ورود شاه سروش الملک رئیس پست پیش من بود میگفت چندی است که پست دولتی از طریق کازرون و شیراز سلامت آمد و رفت کرده - در صورتیکه ممکن نبود بمابین فارروز و شیراز قافله و پست سلامت رد شود

مسافر - از این خبر قلم روش شد الحمد لله که در بوشهر پیاده شدم و کتب این مطاب را نمودم که حقیقت امر را برای آقای مؤید الاسلام بنویسم

ایالت - حمد میکنم خدا را که جناب مؤید الاسلام مسلک مرا میدانند که کار همایم فعلی هست نه قوی و هرگز یاد ندارم گفته مانم فلان کار را میخواهم بکنم مگر وقتی که خود کار بگوید، لذا خیلی اقدامات نمیده در نظر است که بالمره شایسته اظهار نیست تا وقتی که به بینند سیت یان آب و خاک که یادگار اجداد ما هست چه خواهم کرد همینقدر التماس دعا دارم و از خداوند توفیق استعانت مبطلیم

مسافر - عقیده من این است که امروزه

طلب استعانت براسی حضرتعالی از جمله فرایض است و بر هر مسلمانی واجب است که غیب هر فریضه دعا کند که خداوند توفیق دهد و یاری نماید حضرتعالی را، زیرا که استقلال یک مملکت شش هزار ساله بسته همت عالی است، خیلی تصدیق دادم و اذن مرخصی مبطلیم و اگر تا فردا میل حرکت نکرد باز هم شرفیاب میشوم

ایالت - شما را بخدا می سپارم و در اماکن مشرفه التماس دعا دارم و خواهش میکنم که از جناب من خدمت جناب آقای مؤید الاسلام سلام برسانید

حبل المتین

بحمد الله والاحضرت ناصر الملک که مایه امیدواری ملت اند اعتبارات بیابت سلطنت عظمی را بکف با کنایت خود گرفتند و کابینه وزراء نیز تشکیل و نظر بر اینکه منجاسند مزید امیدواری گردیده ابرهای کدریکه از دوسال مابطرف در شمال متراکم بود رفته رفته دارد رفع میشود و فشارهای خارجی از رکت بین المللی شدن ایران (کافی السابق) کم کم دارد کم میشود و ایالت فعالی مانند جناب نظام السلطه برای فارس منتخب میگردد - ایها همه حسن عاقبت را با نشان میدهد - ولی برخی از واقعات ناگوار که مجدد از جنیدی باین طرف در حوالی فارس پیش آمده مزید تاسف گردیده - اگرچه ما میدانیم که این واقعات دارای اهمیت نیست ولی مخالفین خارجی و داخلی را خیلی بهانه دست تواند داد - و از اینکه امروزه بمقتضیات سیاست جناب سر ادوردگری لهجه خودشان را نور نموده و باین واقعات چندان اهمیت نداده اند - ولی خدای نخواستہ اگر موقع یابند و سیاست قسم دیگر اقتضا کند همین واقعات جزئی را اهمیت کافی داده باز دولت را در فشار گذارند و ایالت خوشام فعال فارس را بدنام خواهد نمود

ظاهر است که چون دستهای خارجی و داخلی یکدیگر بوندند موقع حسن انتظام بایشان نخواهد داد - بسیاری از نکات است که تمیانتش دو اخبار مقتضی و صلاح نیست البته نوشته میخوانند امیدواریم ازین و بعد موقع هیچگونه ابرایی بخارجیه و داخله ندهند و جلوگیری از این واقعات جزئی هم خواهند

✽ اثر خانه مرحوم حاجی رضا قلی ✽

(آقا تاجر خراسانی)

(مورخه ۲۰ صفر ۱۳۲۹)

فریاد از تجاوزات ابرائیانیکه بخلاف وجهه غیرت و محاف هر قانون مدعی تبعیت این و آمدن هر قدر ملت استغافه و در نزد اولیای امور عجز و ولایه نمود که از این وضع خانه بر انداز که مایه استیلاى خود امر و ازدیاد رعب اجانب است جـ بلوگیری نمایند کسی بسمع اعتبار نگرفت، لذا پیروی از مولای خود نموده و خدمت اهالی ملت عرض میکنیم، اگر غیرت دارید زیر این بار هرورید، یعنی هر بیغیرتی که مدعی تبعیت اجانب شد ولو پدر و فرزندتان باشد او را در منزله بت پرست و کافر حرمی گرفته از خود برانید یا او معاشرت نکنید. داد و ستد نکنید وصلت و خویشی مهائید. در مجلس خود راه مدهید و دعوت او را اجابت نکنید. و او را جز شقاقلوس ملک و ملت داشته قطع او را واجب شمارید که گفته اند

عصوی ز تو گر دوست شود ما دشمن

دشمن دو شمر تیغ دو کس تبر دو زن

تا نثر این آفت هلالی ملک و ملت از سر شا کوتاه شود. ملی ملت ابرائ اگر حس و حس برستیشان ترقی نمود رفع و دفع این بلیه آسان میشود. و باید اهالی ملت این معنی را بدانند کسایکه از اهل ولایاتی هستند که اجانب استیلا کرده اند استغافه میکنند و ایشان دوست و برادران بسیار محترم ما ابرائیانند و پیوسته استخلاص آنان را از درگاه قادر یکتا مثلث میدایم معلوم است این مختصر را در ستونهای نامه مقدس گنجانده و ملاحظات واقفانه خود را نیز علاوه خواهند فرمود

(یکی از عاشقان استقلال وطن)

✽ مکتوب از کرمان ✽

حضرت والا جلالالدوله ۲۵ محرم وارد کرمان شده از ورود ایشان بخاک کرمان با وجود خرابی ادارات و هرج و مرج ظورت گران. که شرح آفت زیاد است يك امنیت بمرای بهم رسیده و تهررات. و فرمایشات ایشان همه دلالت دارد بر اینکه طـ امرأ و اطنأ و خود را وقف برای

اصلاح خرابیها و امنیت شکرمان و بلوچستان این کرده و نکته دقیقی بیان فرمودند و آفت این است. و کلیه شامزادگان قاجاریه متهم شده اند که دشمن مشروطه و استبداد طلب میباشند. لذا اگر ماها در تقویت مشروطه و اصلاحات ادارات نکوشیم من بعد بکلی اولیای امور بلکه ملت ایران امامینان با محو خواهند بود. از این جهت من جدا حاضریم در استحکام مشروطیت و اصلاح ادارات. علاوه ما باید شرف ایرایت خود را از همه کس زیادتر بخواهیم چه یقین داریم دولت ایران هر قدر استقلال بهم رسد احترامات ما باقی است. سلطنت در خانه واده ما میباشد لاکن اگر استبداد برگردد ایران در اندک زمان منقرض شده دولت های حارجه یکتفر هندو یا کرجی را بر ما رجحان داده حکمران خواهند بود. علاوه ملت ابرائ دیگر بکنزیت زیر بار آن استبدادهای قدیم برود. این بود بنای ایات جلیله کرمان و بلوچستان

لذا اهالی کرمان از صمیم قلب دوام و شای این ایات جلیله را خواهان میباشند. و عما قریب نتایج حسنه اعمال و فرمایشات ایشان را عرض خواهم نمود. چیزی که امروز لازم است تا چندی احتیارات نامه بحکام مشروطه خواه داده شود اگر چهار سر را قانون مجازات بدهد جاره نیست. تمام ادارات خراب است. اصلاح میخواهد. امروز در بعضی مواقع سارق را نمیتوان بدلیه آورد دزدی او را ثابت نکرد که مرکز ثابت نخواهد شد. باید این بررحم وحشی که از مال گذشته بناموس رعیت خطا نموده او را با توبه کشت یا دریابان میان کج گرفت تا ببرد. هیچ اداره ما به صحت نیست وکلای انجمن در شهر و بلوکات نیست انجمن ناقص است. عدلیه نیست تازه رئیس آن آمده. بدلیه انجمن آن معلوم نیست باید از تو انتخاب شود. امنیت پس از خرابی زیاد مثل شیر برقی آب شد

✽ نگارنده از جنوب می نویسد ✽

مهمبره زاده معتمد خاقان حکمران اسفهان که هدف کلوه يك از وطای روس شده بود جهان فانی را وداع گفت هموم وطن خواهان جنوب ایران واقعه جلوس سار و اطباء و مدرسی خود به

یازمادگان آن مرحوم میباشد

از بدو ورود آقای نظام السلطنه تا زمان حرکت
سکری ایالت آنچه استماع گردیده تمام مبنی
برکفایت و درایت است، چه سکه مثل ایالتی
سابقه جواب عرایض مراضین و سرکوبی سارقین را
حوسکول برود شیراز میفرماید بلکه تمام مت
خود را مصروف بر این داشته که از بوشهر الی
شیراز آنچه اشرار خار راه ملت باشند با آتش
غضب بسوزانند

اطراف عباسی هم فعلاً منظم است، حسین حاجی
آبادی و اسدالله خان مشکمی پس از مباحثی اذیت و آزار
حقرا بطرف فین ولار ره پار گردیدند اما انوس
هرگاه توپ و فشنگی که حال دو ماه است که چند روز
یکدفعه خبر حرکتشان از بوشهر با تلگراف پیوسته و
هنوز هم معلوم نیست که برسد، حسین حاجی آمادی
باین مبنی از خاک عباسی خان بیرون میبرد لاکس چه
خاذه که ولایتی مثل بندر عباس تمام فورجاش
منحصر به مشت فشنگ شرنبل و ده فشنگ
ساجه مانند و فشنگ نمک هم هر دو مای یک
دفعه باید نایب الحکومه آدم بفرستد مسقط و اصلاح
و اجازه قونسل انگلیس ۲۰۰۰۰ هزار فشنگ
پول بدهد و خرید نماید. البته بهتر ازین نمیشود
آیا در این سرحد مهم نباید چند مراده توپ و
قشون کافی و توپچی مای مشتق کرده کار دیده موجود
باشد که وقت لزوم مثل حاله نشود که از ۱۱ شلیک
توپ یکی فاصله و برج نگردد و فشنگ مای
شرنبل بکلی گاوله شان از هم متلاشی شود. سرمنگ
توپ خانه میزاید چگونه میشود توپچی سکه
می سال است دو عباسی کار کرده حالا گفت توپ
زدن بلد نیست، کسی نمیکوید آخر این توپچی
غیر از سالی یک دفعه بجهت ورود حکومت یا
جواب سلام جم. ازات جکی انگلیس چند توپ
باروطی آنهم توپهای سر بر قدیم خالی نموده دیگر
از کجا وضع توپهای جدید و فاصله محل اقامت تا
جای مقصود یاد گرفته چگونه بفهمد که گاوله
بعد از سپر چندوار از هم متلاشی شود مختصراً از این
وزرا و وکلا بیچگونه بجای و خوشبختی بجهت ما امالی
خلیج تا کنون متصور نشده مگر اینکه بعدها بشود

هنوز از طرف وزیر مالیه فکری در تمایل
عمل مالیاتی نه شده و ابدأ در فکر نیستند که چند
نفر نیز بفرستند که مالیات را از وضع حالیه تغییر داده
عشر نمر و زراعت املاک را معین نماید یا آنکه
وضعی باشد که غیر از وضع حالیه کثرت میکم
از همین بندر عباس هرگاه بنا باشد عشر محصول
بگیرند کلی عاید دولت خواهد شد هم اسباب ابدواری
مردم و هم یک بر چهار و مالیه دولت افزوده
خواهد گردید

موقی از بندر عباس می نویسد

در روزنامه مطاری شماره ۲۶ تاریخ ۱۹ صفر
۱۳۲۹ شرحی از لا وصولی مالیات بنادر ملاحظه
شده چون در این مع و ضرر عموم مات شرکت
دارند لارم است بدستی معلوم گردد و هر یک از
وطن خواهان در هر نکته که باشند بدمه شاست
رضیح این مطالب را بدهند لهذا این سده که از بدو
عباس مبروق محض استحصار عموم مات و اولیای
اور تا حایکه منحصر است عرض میباید -

اولا می نویسد ۲۱ هزار تومان ابواب جمی جناب
میرالتجار است که گمرک سپرده، آنچه حویا شدم
معلوم نیست کدام محل ابواب جمی میرالتجار
می باشد خوب است توضیح بدهند.

(۲) مالیات میناب را بعمل می نویسد حال آنکه
مالیات میناب بر حسب قبض ۱۲ هزار تومان اصل
و از نقدی و یره هر چه بوده تا کنون تمام
وصول شده که یک دینار باقی نیست

(۳) مالیات بندر خیر را لا وصول میداند
در صورتیکه دو ماه قبل از این تا دینار آخر
وصول شده و بکلی روزه بر ناست، مالیات قتم و جزیره
را از قلم انداخته که تمام وصول شده، اما مالیات بابان
حق ما ایشان است فقط ۱۱۰۰ تومان باقی می باشد

(۴) مالیات شمیل و اسبی را ۱۱ هزار تومان
لا وصول میداند آنهم از اینقرار است، که تا امروز
از جمله ۱۱ هزار تومان تقریباً ۳۰۰۰ تومان
وصول شده و باقی را نیز کلانتر محل وصول نموده
و بنایب الحومه رسانیده که فعلاً کلانتر عبوس و
مطالبه دارند تا چه شود، و تقریباً ۲۰۰۰ تومان هم
در محل باقی میباشد که هنوز وصول نشده و شاید